

MAGYAR Bányászlap

Hungarian Miners' Journal

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL HAS MORE SUBSCRIBERS THAN ANY OTHER THREE HUNGARIAN WEEKLIES IN THE UNITED STATES

THE HUNGARIAN MINERS JOURNAL VISITS MORE THAN ELEVEN HUNDRED MINING CAMPS AND MORE THAN FOURTEEN THOUSAND HOMES

VOLUME XXII. ÉVFOLYAM

DETROIT, MICHIGAN

1934 JULIUS 19.

NO. 29. SZÁM.

VESZÉLYBEN A Bányászok Bére

Wilkes Barre, Pa. A Connel Anthracite Mining Co. bányászai negyven ezer dollárnyi pedát siratnak a bányatársaságnál. A társaság gondnokságban (Receivership) van és akadna rá egy vevő, aki másfél százezer dollárt fizetne a bányáért, amiből kitalná a bányászok pedáját. De a bányára eredeti gazdája a State & Sullivan Railroad Co. el akarja a bányát árvereztetni, hogy azt visszaszerzhesse és ebben az esetben a bányászok a bennmaradt pedát esetleg meg nem kapják. Az ügy a bíróság előtt van és a bányászok — joggal — a kerületi tisztviselőket okolják, akik nem néztek utána idejében, hogy az emberek a keresetüket megkapják.

Lázadás a második kerületben

Követelik a kerület függetlenségét és a kinevezett tisztviselők visszahívását. - Harminckétezer tag volt képviselve a Sykesvillei gyűlésen. - Küldöttség követeli, hogy rendeljék el a kerület gyűlését. - Barnesboroban lesz a kerület legközelebbi gyűlése.

A "The American Miner" első nagy munkájának az eredményeit már láthatják a bányászok. A U. M. W. A. legnagyobb kerületének a bányászai követelik, hogy a sorsukat ők maguk intézzék és hogy a kerület a teljes függetlenségét megkapja. Julius elsején, vasárnap nagy gyűlés volt Sykesvilleben, Pa., amelyen harminckétezer és nyolcszáz tag volt képviselve, jóval több a második kerület tagságának a felénél és ezen a gyűlésen nem maradt senki kétségben,

hogy mit kívánnak a tagok a kerület dolgaiban. A megjelent kinevezett tisztviselőkből az egyik felszólalt, hogy a kinevezést mentesgesse, de a szót csakhamar a torkára fojtották. A többiek aztán hallgattak. A gyűlésen megjelent delegátusok egy három tagú bizottságot neveztek ki, akik Pittsburghban tárgyalni fognak Murray alelnökkel és megpróbálják a tisztviselőket rávenni, hogy állítsák vissza végre a kerületet teljes függetlenségébe.

Amint a bizottság végleges választ kap a főuraktól, azonnal összehívják megint a második kerületi lakóinak a kiküldöttét Barnesboroban, hogy a további teendőket megtárgyalhassák. Magyar bányászok legyenek rajta a második kerület minden lakójánál, hogy a barnesboroi értekezleten MINDEN lakó képviselve legyen, mert csak így biztosíthatjuk, hogy a kerület visszanyeri a függetlenségét és nem kinevezett Lewis cselédek,

hanem választott tisztviselők vezetése mellett fognak működni. * * * A magyar bányászok láthatják, hogy az American Minerhez fűzött ígéreteinket nemcsak beadjuk, de azok sokkal gyorsabban kezdenek megvalósulni, mint ahogy azt magunk is reméltük. A második kerületben lakó magyar testvérek, Yatesboro, Homer, Kent, Clymer, McIntyre, stb. magyar bányászai olyan hatalmas erővel láttak hozzá az

angol lap terjesztéséhez, hogy az a leggyorsabban erőhöz jutott azon a vidéken és így természetesen, hogy a lap befolyása ott kezdett mutatkozni először. Ha a magyar bányászok a többi kerületekben is így elterjesztik lapunkat, minden kerület követni fogja csakhamar a második kerület példáját. A kerületek önállósága nem gyöngösti, de száz százalékban megerősíti a U. M. W. A. szervezetét.

A PROGRESSIVEK A PEABODY GRAFT ELLEN

A Progressive bányászok megjelentek Illinois állam kereskedelmi bizottsága előtt és tiltakoztak az ellen a száz milliós graft ellen, amire a Peabodyak készülnek. Az Insull svindler vállalatok huszonnégy évre akarnak a szénre a Peabody bányákkal szerződnie (közösek a tulajdonosok) olyan alapon, hogy a szénért a mindenkori bányászati költséget és TIZENÖT százalék profitot fizetnének. A kontrakt teljes összege elérné a száz millió dollárt és a Peabody nem bánnák akkor, hogy hány bányagazsrt kellene nekik alkalmazni, mert minél többre kerülne a szén nekik, annál többre rugna a tizenöt percent.

FOLYTONOS HÁBORU ALABAMÁBAN

A huszadik kerületben állandó a sztrájk és a forrongás. Az elkeseredett bányászok nem hajlandók fél nap számért dolgozni. - A déli urak a Klu-Klux Klan segítségével verik le a munkásokat

Alabama állam szénmezői állandóan vérző sebet képeznek a széniparon és nem lehet soha tudni, hogy mikor fog a helyzet véres polgárháborúvá fejlődni. Ebben a pillanatban hétszáz sztrájkolnak a Moss és McCormick bányáknál, de hétről-hétre más-más telepen hagyják abba a munkát a bányászok, mióta az NRA adminisztrációja valóssággal eladta az alabamai bányászokat rabságra. Mikor az alabamai szénmezők 4.20-as napszámját megszabták, a bányabárók polgárháborúval fenyegetőztek és minden déli szénátort mozgósítottak, hogy a code-ot megváltoztassák és nem kevesebbet, mint 80 centet vetnek le a már megadott napszámról.

Azóta a bányászok lázadnak, mert az NRA az élelmiszerek árát felverte és az alabamai bányászok napszáma még az árdrágulással sem tartott lépést. Az acéltrust alvállalatai ránehedtek a munkásságra és mikor látták, hogy a sheriffek, deputy sheriffek meg a többi kompánia gamszterek nem bírnak az éhes gyomrokkal, a leginfámsabb terror legbecstelenebb eszközéhez fordultak. Mert a legtöbb bányászt a fetelekből sorozták, újra élesztették a Klu Klux Klant és most azzal próbálják terrorban tartani a vidéket. A politikusok, akik választásra készülnek, a legszemérméletlenebbül kínálják fel magukat a kompániáknak és eszükbe sem jut, hogy a bányászok is szavaznak — papíron. A legtöbb helyen a szénbányászokkal együtt az ércbányászok is sztrájkolnak, mert az acéltrust gyöngéd kezei azokat is fojtogatják és hol az egyik, hol a

másik kerületben üti fel a fejét a zendülés. A déli bányászok úgy el vannak keseredve, hogy a deputyk nem mernek kikezdeni velük, mert ha összecsapásra kerül a sor, nem a bányászok huzzák mindig a rövidebbet. William Mitch, a huszadik kerület elnöke azt akarja minden áron, hogy a bányászok békés alkudozást folytassanak a bányabárókkal, de az alabamai bányászokat, csakugy mint a munkásokat mindenütt, ilyen tanácsokozásokon egyszerűen eladták és így nem sok hajlandóságot mutatnak a békére.

Még mindig marakodnak és még mindig nem tudják, hogy lesz-e hát végre keményszén code vagy nem lesz. A bányabárók azt követelik, hogy a bányászok hetenként öt napot, naponként nyolc órát dolgozzanak, de "rush" időben dolgoztathassanak hat napot is ha akarnak. A bányászok eleinte öt napot és hat órás napokat akartak, később azt kérték, amit a puhaszén code megadott a bányásznak, hét órát naponta és öt napot hetenként, de a bányabárók ezt is kevésnek találják. Ugy látszik, hogy az NRA adminisztrációja teljesen elvesztette a hatalmát és nem bír azokkal a vasutakkal, amelyek a keményszén vidéket uralják. Ujabbban Washingtonban ismét az a hangulat, hogy a keményszénesekek code-ot kell csinálni, különben lehetetlen békét teremteni a három kerületben és nem lehet a munka helyes el-

Illinoisban "minden csendes"

Nem találják a merénylőket. - Peabodyék négyezer dollár jutalmat ígérnek. - Nem lehetetlen, hogy az ő emberek bombáztak. - Szombaton újra bombáztak Springfielden. - Mindenki gyanus, aki él

Illinoisban minden "csendes" volt a múlt héten. Csak szombat reggel robbant fel két bomba Springfielden, de egy porcsón kívül másban a bombák kárt nem tettek. A hatóságok még mindig eredmény nélkül kutatják, hogy kik voltak a bűnösök a múlt heti fánarobbanásban és a Peabody cég négyezer dollár jutalmat tűzött ki az azoknak, akik a bűnösök nyomára vezetnek. Illinois szénmezőin nem tartják egyáltalán lehetetlennek, hogy maguk a bányabárók a felelősek a robbantásért, mert féltik a dzsábjukat és mert csak

addig biztosak a munkában, amíg zavarok és robbantások vannak a vidéken. Természetesen, hogy az air-shaft felrobbantásával a Unitedek a Progressiveket vádolják, de nem valószínű, hogy a Progressive szervezet vagy annak tisztviselői ilyesmire vetemednének az elkeseredett bérharcban. Azóta mindenki gyanus aki él a vidéken és akármilyen történet, nyomban a bányászok testvérháborúját és lehetőleg a küzdő Progressiveket okolják. Taylorvillen tizenharmadikán egy káré kiugrott a helyéről és

megölt egy Peter Smith nevű bányászt. Olyan baleset ez, amelyen gyakran előfordul, különösen ahol a strecket és a kocsiakat rendben nem tartják. A sheriff erre nyomban "busy" lett és elkezdett fontoskodni, hogy a progressive bányászok szabotálnak a bányában, mikor az igazság az, hogy egyetlen Progressive sem kapna munkát Taylorvillen, pénzért sem. A bányabárók több eszköz volt, mert azok nyilatkoztak, hogy a bányásháborúnak semmi köze nem volt ehhez a szerencsétlen esethez.

BÁNYABÁRÓK A Bányászok MELLETT

Az északi és keleti bányabárók is egyforma béreket követelnek. - Toplint követik és látják a világosságot a bányabárók. - Legyen egységes a bányamunkás fizetése.

Megindultak azok a tárgyalások, amelyeket a "differential"-nak nevezett becselenségen folytatnak és a déli bányászok váratlan szövetséges társakat nyertek a keleti és északi bányabáróknak. Még mikor tavaly Toplin Washingtonban egységes napszámot követelt az egész országban, a bányabárók megütöttek ezen a híren, ma azonban az északon és keleten operáló bányatársaságok megértették, hogy üzleti érdekük az egységes bérskálát kívánja. Amíg a déli szénmezőkön a bányabárók kevesebbet fizetnek, addig ott a szén olcsóbban bá-

nyásszák és olcsóbban lökhetik azt a piacra, ami nem használ az északi és keleti körzetnek. A bányászok is kárát vallják ennek a különbözletnek, mert amíg a déli szénmezőkön az emberek féligyén kénytelenek dolgozni, addig a többi szénvidékek munkásai — kevesebbet dolgozhatnak. Mert a rendelkezés oda-mennek, ahol a szén olcsóbban adják. A bányabárók azért követelik az olcsóbb munkabérek a déli szénmezőkön, mert onnan a szén szállítása többre kerül a keleti piacra. Elsősorban köztudomásu azonban, hogy a Virginiák és Kentucky szénbányáiban olyan kitűnő bányászati viszonyok vannak, hogy a fuvarkülönbözletet azon megkeresik a bányabárók. Azonkívül akkor is aljas lenne ez a bérkülönbözlet, ha a bányabárók állítása igaz lenne és ha a bányászati viszonyok egyformák lennének. Mert a bányászt nem érdeklik meg, hogy a bányát hol nyissák meg, azt a bányabáró ur szabja meg. Ha tehát onnan a szén szállítása többre kerül, tessék a többletet a bányabáró profitjából földözni. A bankár urak — akik a bányákhoz a pénzért adják — éppen olyan magas kamatot követelnek West Virginiában, mint más államokban, csak éppen a munkás bőréből akarnak egy darabot lenyuzni azon a cimen, hogy onnan többre kerül a szállítás. Most a kormány beleavatkozással már előre tárgyalnak ezen a kérdésen, mert ha a jövő évben is megpróbálják, hogy a két Virginiában és Kentuckyban kevesebb legyen a fizetés, mint a keleti bányákban, akkor igazán lázadás lesz a szénmezőkön.

A KEMÉNSZÉN CODE

Még mindig marakodnak és még mindig nem tudják, hogy lesz-e hát végre keményszén code vagy nem lesz. A bányabárók azt követelik, hogy a bányászok hetenként öt napot, naponként nyolc órát dolgozzanak, de "rush" időben dolgoztathassanak hat napot is ha akarnak. A bányászok eleinte öt napot és hat órás napokat akartak, később azt kérték, amit a puhaszén code megadott a bányásznak, hét órát naponta és öt napot hetenként, de a bányabárók ezt is kevésnek találják. Ugy látszik, hogy az NRA adminisztrációja teljesen elvesztette a hatalmát és nem bír azokkal a vasutakkal, amelyek a keményszén vidéket uralják. Ujabbban Washingtonban ismét az a hangulat, hogy a keményszénesekek code-ot kell csinálni, különben lehetetlen békét teremteni a három kerületben és nem lehet a munka helyes el-

osztásáról álmodni. Johnson nem sokára valószínűleg távozik az NRA éléről (nem fogják a munkások siratni) és azt szeretné, hogy mielőtt elmegy, néhány fontos code-ot még tető alá hozzanak, köztük a keményszénesekek code-ját. A két bányászlap ez ügyben eddig öt feliratot intézett az NRA-hez és amennyiben a code tárgyalását kitűzik, azon feltétlenül részt vesz lapunk szerkesztője. **U. M. W. A. IRODA WELCHEN** A U. M. W. A. 17-ik kerülete Welch-en is irodát nyit, hogy a Pocahontas szénmezőket jobban ellenőrizhessék. Remélhető, hogy a welchi iroda első dolga lesz a Gary bányászokat beszervezni, bár Garyben az emberek meg vannak félemlítve és ma már nem is mernek bizni benne, hogy az acéltrust hatalmas telepei valahogyan be lesznek szervezve.

KI A JÓBARÁT

A jóbarátrol mindenkinek más a fogalma. Sokan azt tartják jóbarát-nak, aki a leghangosabban beszél róla, hogy ennek vagy annak milyen igaz barátja. De van egy egyszerű angol mondás, amely az igazi barátságot megszabja. "A friend in need, is a friend indeed." (Aki a szükségben barát, az valóban igaz barát.) Testvérek, a két bányászlap nagyon nagy szükségben van. A kiadásokkal nem bírnak, a bevétel az utolsó pár hónapban megcsökkent és igazán véres gondokkal adjuk ki hétről-hétre az újságot. Aki most küldhet valamit az előfizetésére, az igazán jóbarátja ennek az újságnak.

BÁNYABÁRÓK A KORMÁNY ELLEN

A bányabárók országos szövetsége nagy hadjáratot indított a kormány ellen és különösen azt követelik, hogy a kormány ne adjon pénzt a városoknak, hogy azok villanytelepeket csinálhassanak maguknak. Természetesen azon a cimen folytatják a rohamot, hogy a városi villanyüzemek a szénfogyasztást emelné akarják, azt megtehetik más módon, hogy a szén vegyi keldolgozását segítik, vagyis kémiai gyárakat csinálnak. Tudvalevő, hogy a szénben egyszerű és drága anyagok vannak, hogy abból lőport, festéket, gázolint, orvosságot és illatszere-

ket csinálnak, csak arról van szó, hogy a bányabáró uraknak pénz kellene ezekbe a kísérletekbe és gyárakba fektetni. A bányák nagyrészt azonban a villany-trust-ok uralják és azoknak nem annyira a szénfogyasztás esetleges csökkentése fáj, mint hogy a városok a saját üzemeikben csináljanak telepeket maguknak és így vége lesz a trustok szabad rablásának. A szervezet uraitól hiba volt, hogy odaadták magukat és a szervezet nevét ehhez az erkölcstelen hadjáratához, amely ugysem jár eredménnyel. **KÉTEZERÖTSZÁZ Bányász SZTRÁJKOL** A keményszén vidék Susquehanna Collieries Co. nanticokei ötös és hetes számú bányáiban kétezeröt száz ember hagyta abba a munkát a múlt héten. A sztrájkban álló bányászok a United Mine Workershez tartoznak.

"A Friend in need, is a friend indeed"

BARÁTJA ÖN. A KÉT. Bányászlapnak? Égető szükség van minden előfizetési dollárra! KÉTSZER AD, AKI GYORSAN AD! :: :: ::

A SZÉP MOSOLYOK VÁROSKAJA

Amikor már teljesen felöltözött kődvé kitárom reggel az ablakot, nem lélegzem, hanem valósággal iszom a levegőt s még mindig azt hiszem, álmodom...
Hogyne! Kecskeméten ilyenkor északi vagy északnyugati szél szórta szemembe a fűtő homokot, mely, évek hosszú során úgy éreztem, belepte a azyamat is, eltemette érelklődésemet minden iránt, homokszínűnek látom a világot, — elvesztettem a színeket.

Most: soha nem látott fényes, selymes báránnyelbők szűrőgetik a napfényt virágos mezőre, rozsvetésre, a zsidói erdő sötét színtől, a láthatárt csak diszít, de el nem záró alpok nyulványaira, melyek kéklőn húzódnak a stájer határ felé. Kecses, piros-tetejű villák fedelén villognak a napsugarak. Mennydörög, halkán, — csak úgy, mintha szerető apa tréfásan dörmögne pajkos gyermekeire s már hull is a pár percnyi, hő, harmathozó eső. Itt nem rendez a természet annyi előjátékot, mint az Alföldön, csaknem mindennap esik, azért olyan csodálatosan üde zöld minden. Nemcsak a pázsit, hanem a fák lombja is. Hatalmas hársak, gesztenyefák — s a meredek, szakadékospartu, sötét-vízű Rába mentén a fűzek is (A fűzfák itt magasak, egyenesek s nem girbe-görbe odvasak, mint Szolnok megyében a Tiszánál.)

Mikor Szentgotthardt választottam állandó tartózkodási helyemül, csak annyit tudtam róla, hogy nevében bennefoglatatik Isten, akit németül Gott-nak tisztelnek. Az ő szent nevében indultam el s valóban úgy érzem, mintha itt közelebb lennék hozzá, mint bárhol.

Roppant bájos városka ez a Szentgotthardt! Az én alföldi fejemből ugyanis sehogyse fér, hogy csak háromezer lakóssal bíró község — még csak nem is nagyközség, — mert olyan városias. Van villanyvilágítása, aszfaltja, kasztyúja, műhelymágyára, tüzelőszáma, elegáns kávéháza, cukrászdája, vannak szép üzletei, vendéglői, — még dohánnyára is van.

(Az osztrák sógorok utlevél és vízum nélkül jöhetnek át borozgatni, — az itteni nyaralóvendégek pedig szintén utlevél és vízum nélkül rándulhatnak át autóbusszon Máriacellbe, Gleichenbergbe, Wien is csak három órányira van ide.)

Szentgotthardt mondhatja magának hazánk egyetlen iskola szanatóriumát, mely egy nagyon bájos fiatal leány, Bagula Elvira tervei szerint készült. Magam is neki köszönhetem, hogy itt vagyok. Az alpesi nyaraltatási irodához fordultam, mely pedig nem foglalkozik négyszer lecsökkenített nyugdíjasok elhelyezésével. De az én levelem olyan jó kezekbe került, mint némely gyermeké, aki Karácsony előtt Jézuskának ír levelet. A Bagula Elvira nevű elragadó teremtes szívesége határtalan... gondoskodott két sorsüldözött öreg testvéréről.

Van két ragyogóan tiszta, szellős, világos szobánk s kedves, föltöltött galambhoz hasonló háziasszonyunk, Szalay Józsefné élő reklámja kitűnő főztjének. A tojásos "nyulica" gombájáról, meg a cseresznyés, turós réteséről csak rimekben lehetne méltóan írni, de minden egyes ételle után megnyálná száját a mesebeli király is. Az a mosolya pedig, mely egyik fogás mellől se hiányzik, még izletesebbé tesz mindent.

Egyáltalán Szentgotthardt a szép mosolyok gazdag lelőhelye. Jóláplált tiszta apróságok jótételem uton-utófélen, angyali mosollyal, bizalommal közelednek hozzánk.

Itt aztán — bár Dunántúli — igazán nincs egyke, nincsenek szurtos, elhanyagolt kicsinyek,

hanem 3-4 tipég, kacag minden ház körül.

Parasztnők, férfiak jönnek, köszönnek, nem tudják merről fújt bennünket ide a szél, mi fán termettünk, de senkise megy el mellettünk egy szép mosoly, egy barátságos szó nélkül.

Szentgotthardt gyönyörű tiszta barokk stílusú rom, kath. templom s cistercita rendház disziti. Az apátság hatalmas gyönyörű parkja nyitva áll a művelt közönség előtt. Utána bámulok mindegyik sétáló cistercitának. Rendkívül elegánsnak tetszenek fehér-fekete reverendájukban az üde lombstrátrák alatt. Bátyám kalapot emel mindenik előtt. Egy nagyon öreg cistercita tegnap olyan elbűvölő mosollyal aján-dékozott meg bennünket, hogy amíg élek, szívemben fogom rejtegetni, mint roppant drága aján-dékot.

Nem hittem volna Kecskeméten, hogy még ennyi tündöklő mosoly van a világon. Csak a jószág tud így mosolyogni... és olyan örömmel hallottam, hogy Szentgotthardon egymást segítő népi lakik. A lakosok többsége katolikus, de vannak evangélikusok is. Zsidó kevés van.

Amikor megérkeztünk, bátyám tekintette azonnal a hálószerzőjé aajtjára tévedt.

— Algebrái képlet van fölé írva, fejtűk meg! — indítványozta.

Csakugyan ez állt rajta krétával:

19 -|- G -|- M -|- B -|- 34.

Undorral fordultam el, mert hajdanában-danában elbuktam algebrából. — no meg azért is, mert 400 egy-néhány kilométernyi ut volt mögöttem, négy év óta nem láttam bátyámat és Budapesttől Szentgotthardig átb-szelgettük az éjszakát.

Csak néhány nap múlva kérdeztem meg kedves háziasszonyomtól, ki írt krétával az ajtóra?

— Az esperes ur. Vizkereszt-kor. Azt írta: 1934, Gáspár, Menyhért és Boldizsár. Szívemből kacagtam.

Persze, persze... Így jár a református ember, aki algebrái képletet fedez fel az ajtón.

Szép ez a Szentgotthardt. Mint ha régen itt laknék, úgy szeretjük! Pedig: "Vén fát nehéz átültetni."

Körülöttünk tündérmese szövdök.

"Hol volt, hol nem volt két fiatal testvér, akiket a szeretet erős aranylánc kötött össze. Aztán kegyetlen kezek tépték, tépegették az aranyláncot, míg itt is kihullott egy szem, ott is... elszakadt a lánc s a testvéreket az élet forgószélre elsodorta egymasmellől."

"És 40 év múltán most egy gyönyörű völgyben, a városkában, mely nevébe foglalta Istent, karöltve jár két öreg testvér. Hol a virágos mezőn, hol a Rába partján, hol az Apátság gyönyörű kertjében megtalálják a szét-szakadt aranylánc egy-egy szemét. Gyermekkori emlékeik velük járnak-kelenek s összeillesztik az arany szemeket. És a két öreg testvér óhajítja, hiszi, hogy ezen a földön többé nem szakad el aranyláncuk."

Hát ha jódó emberekkel is csodák történnek Szentgotthardon, milyen boldogan élvezhetik itt a természetet s a városka minden kedvességét fiatalok?

Aki csöndre, kitűnő levegőre, nyájás nép körébe vágyik, jöj-jön ide, a szép mosolyok városába s nem bánja meg.

Szentimrei Mártha.

Hirdessen Lapunkban

Az első munkabiztosítási törvény

Megirtuk már a heti szemlében, hogy július elsején érvénybe lépett Wisconsin államban a munkátlanság ellen való biztosítás törvénye.

És amíg örömmel üdvözlöttük ezt a legelső lépést a dologban, addig nem hallgattuk el azt sem, hogy egyáltalán nem vagyunk megelégedve a törvénnyel.

Nem vagyunk megelégedve két okból.

Az egyik az, hogy a nyugdíj terheit részben a munkásnak kell viselni, a másik az, hogy kevés összeget és kevés ideig fizetnek. Ha a munkás nem tud munkát kapni.

Wisconsin állam t. i. egyelőre csak évi tíz heti munkátlansági segélyt ír elő egy-egy munkásnak, amely nem lehet több soha heti tíz dollárnál.

Vagyis a jelenlegi törvények szerint évente legfeljebb száz dollár segélyt kaphat, aki képtelen munkát kapni.

Természetes és azt nem kell erősítenünk, hogy ez az összeg nevéstégesen vagy siralmasan elégtelen, aszerint, hogy valaki nevetni vagy sirni szokott-e a rossz vicceknek.

Még kevésbé helyes, hogy ennek a nyomorúságos összegnek a megkaphatásához is a munkásnak kell az e célra gyűjtendő alap egyharmadát befizetni. Nagyon jól tudja mindenki, hogy a munkás keresete mindig csekélyebb, mint az, hogy abban nincs felesleg ilyen célokra.

Mint hogy a jövő évi kongresszusban feltétlenül hoznak hasonló törvényt az egész ország számára, már most fel kell figyelni minden munkásnak, hogy hasonló hibába a szövetség ne essen.

(Maga a szövetség nem ad nyugdíjat, de szövetségi támogatást adnak majd minden államnak, amely munkabiztosítást, vagy nyugdíjat ad a munkásnak)

Mint hogy a szövetségi adót mindenütt kell fizetni, minden állam akar majd kapni ebből az alaptól és így minden állam bevételi a munka-biztosítást és az aggkori nyugdíjat.)

Gondoskodni kell róla, hogy a munkátlanság esetére szóló biztosítást ne tíz és ne husz hétre utalják ki, hanem azt adják meg mindaddig, folytatódólagosan, amíg a nincstelen nem tud munkát kapni.

Hiszen éppen a tíz-husz hetes munkátlanságot lehet könnyebben elviselni, mint amikor a szegény ember egy évig vagy több évig képtelen munkát kapni.

Vigyázni kell arra, hogy egy család szemét ne szurják ki hetenként négy-öt dollárral, vagy évenként egy-kétszáz dollárral, hanem adják meg évente azt az összeget, amely — kormány-statisztika szerint — szükséges a minimális, de tisztességes élet-standard-hoz.

Arra is vigyázni kell, hogy ennek a biztosítási alapnak az adóját ne hárítsák a munkásra.

Csak azoknak az államoknak kellene a szövetségi kasszából juttatni, amelyekben a munkás NEM fizet külön erre az alapra.

Persze a munkaadók sirnak, hogy tönkre mennek ebbe a nyugdíjba.

Természetes, hogy hazudnak. Mikor husz-huszonöt év előtt a compensation törvényeket vezették be az egyes államokban, a munkaadók megesküdtek, hogy tönkre mennek.

És nem hogy tönkre nem mentek, de egyenesen szerelmesev lettek abba a törvénybe. Mert a megsérült munkás se nem perelt, se nem volt a munkaadó esetleges jótékonyására szorulva.

De amíg az államban levő viszonyokra való tekintettel és hogy a törvényt keresztül tudják hajszolni, a biztosítás anyagi része elégtelen és tele van a leg-

nagyobb hibákkal, addig a többi része mintául szolgálhat a szövetségnek.

Kimondja Wisconsin törvénye elsősorban, hogy a biztosítást élvező munkás nem tartozik sztrájk törésre vállalkozni, hogy a biztosítást el ne veszítse.

Nem tartozik olyan munkát sem vállalni, amelyet okkal és joggal utasít el magától, vagyis nem lehet rákényszeríteni, hogy a neki nem megfelelő munkát elvállalja valaki, a biztosítás kerüléséből megvonásának a terhe alatt.

Ezeket a pontokat feltétlenül bele kellene a szövetségi alaptörvénybe foglalni, hogy minden reakciós állam kénytelen legyen annak a nyomán haladni és ne kaphasson másként a szövetségi pénzekből, csak ha a munkás emberi jogait meghagyja.

A választási kampányban sokan és sokat fognak erről a kérdéssről beszélni.

Nagyon jó lenne, ha a szavazók elmenének minden kongresszusi jelölt program-beszédére és kérdést intéznének minden jelölthöz.

Egyenes kérdést, egyenes választ követelve.

Hogy a jelölt ur hajlandó-e a munkátlanság esetére szóló és az aggkori biztosításra szavazni.

És ha igen, hogy meddig hajlandó elmenni és nem-e számítja ő is holmi évi tíz hetes segélyekkel szurni ki a szemét a munkátlán embernek.

Bevándorolt polgárok még egy jó szolgálatot tehetnek ezekben a kérdésekben.

Felvilágosíthatják az amerikai polgártársaikat, hogy sem a munkás-nyugdíj, sem a munkátlanság idejére való nyugdíj, sem az aggkori nyugdíj nem fogja a szegény kapitalistákat letörni, mert az kisebb-nagyobb mérték-

FÜRÖDNEK A TEJBEN

Nem szószerint kell érteni, hogy a tejben fürödnek és nem azok fürödnek, akiknek a számára a városi jótékonyági ügyosztályok a tejet vásárolják.

A kereskedők, a tej-trust-ok fürödnek a tejben-vajban, mert száz százalékos profitot zsarolnak be még azon a tejen is, amit a welfare kenyeren élő szegények közt kiosztanak.

Michigan leg több városában tizenegy centért vesztegetik a tej kvartját, amiért a termelők kapnak kemény három centet.

A tej-trust-ok és tejkereskedők nagy szíve azonban a welfare osztályoknak a tejet tíz centért vesztegeti, mert azok naponta tejet tizezer-gallonszám vásárolnak.

Grand Rapids városa úgy érzi, hogy ennél olcsóbban is be tudja a tejet szerezni és egyenesen a farmerektől kezdte azt vásárolni.

Annyiért, amennyiért a farmertől az árut a tej-trust kizsarrolja. Kvartonként három és fél

centért.

De ha az adófizetők olyan marhák, hogy inkább dupla terhet viselnek, csak hogy a tej-trust profitját biztosítsák, akkor a sorsát az amerikai nép megérdemli.

De akkor mit "kickolnak" a magas adók ellen?

Most például a vasutak nyöszörögnek, mert munkásaik el-mehetnek hatvan-hetven éves korukban egy nyomorúságos nyugdíjra.

És az amerikaiak azt hiszik, hogy most mi lettünk az Isten kalapja mellett az a bizonyos "bokréta", hogy ilyen szépen gondoskodunk halála előtt a kivénült munkásról.

Érdemes lesz felvilágosítani mindenkit, hogy Európában a legutolsó vasuti baktér is megkapja a megfelelő szolgálat után a nyugdíjat és nem kell addig várni, amíg a hetven évét megéli. Mégis megélné a szegény kapitalisták is valahogy.

A munkabiztosítást Anglia, Németország és Csehország kezdte, de meg van már minden rendes európai államban. És a kapitalizmus nem dült le, sem az alkotmányokon csorbák nem estek.

Fel kell világosítanunk amerikai születésű polgártársaikat, mert ezek ellen a javaslatok ellen olyan "mumus-hadjáratok" lesznek, amilyent még keveset láttunk ebben az országban.

És mert mi többet tapasztaltunk ebből a dologból és többet értünk hozzá, a mi dolgunk és a mi privilégiumunk, hogy polgártársaikat megnyugtassuk minden ilyen kérdésben.

HÁBORUT ÜZENTEK

San Francisco munkaadói háborút üzentek a sztrájkoló munkásságnak.

A rakodó munkások nagyszerű sztrájkját a többi szervezett munkások is teljes erővel támogat-ták, kiéheztetéssel tehát hiába próbálkoztak, pedig azt három hónapon keresztül próbálták.

Mint hogy pedig a szervezet nem akarják elismerni, a sztrájkot pedig tovább nem bírják, a múlt héten megüzentek a háborút a munkásságnak.

Jól tudják, hogy a sztrájk le-törése több emberéletbe fog kerülni, de tudják azt is, hogy az államhatalom mellettük van, mert a kormányzó az importált sztrájk törők védelmét előre megígérte.

Azt mondhatnánk, hogy össze-sküvés volt a munkaadók, a rendőrök és a kormányzó közt és előre megfontolt gonosz szándékkal megrohanták a munkásságot, hogy a sztrájkot letörjék.

Roosevelt kérésére ezt a rohamot elhalasztották két héttel, de ahogy az elnök az országból a lábát kihúzta, az előre elkészített tervek alapján az ostromot megkezdték.

Kattognak a rendőrbatok a munkásság fején, repül és robban a gázbomba és talán mire

centért.

És miután a tejet pasztörizálják, szétosztják, belekerül a városnak kvartja — öt centekbe. Éppen fele annyiba, mint amennyiért a nagyszívű tej-trust-tól vásárolták.

Grand Rapids példáját most Detroit is akarja követni, de a tőkés és az újságok szocializmust, bolsevizmust kiabálnak és az "alkotmány" szent nevében megálljt kiáltanak ennek a mozgalomnak.

Azt kívánják tőkés barátaink — és a szolgálatukban álló becs-telen újságok, — hogy inkább fizessenek a tejtért dupla árat, amé azt jelenti, hogy kevesebb jut belőle a nincstelennek, de ne tér-jenek a "szocialista" rendszerre.

Nem tudni még, hogy az adó-fizetők mit szólnak a dologhoz, mert a lapok nem sokat írnak felőle.

De ha az adófizetők olyan marhák, hogy inkább dupla terhet viselnek, csak hogy a tej-trust profitját biztosítsák, akkor a sorsát az amerikai nép megérdemli.

De akkor mit "kickolnak" a magas adók ellen?

Osztoznak a sápon

A kormány által kinevezett államhivatalnokokat lehetőleg demokrátaik közül választják.

És a szövetség kötelező hirtetésait — amelyek nem rugnak csak pár száz dollárért évente, — demokráta lapoknak adják ki.

A republikánusok erre kórus-ban sirnak és úgy panaszkodnak, mintha ilyesmit még nem láttak volna ebben az országban.

Ugy sirnak, mintha ezt a szép szokást nem ők homosították volna meg közöttük.

Ugy sirnak, mintha ez az osztózkodás nem is republikánus tá-lálmány lenne.

Nem kell jósnak lennünk, de előre halálbiztonsággal be tudjuk jósolni, hogyha egyszer a kormány gyeplői republikánus kezekbe kerülnek, pillanatnyilag demokráta hivatalnok pillanatnyi haslasztás nélkül kirepül a helyéről.

Ellenben...

A republikánusok arról hallgatnak, hogy az ország legfontosabb hivatalát, az elnök után a kormány leghatalmasabb állását — a republikánus Ickes tölti be, mert őt találta arra a legalkalmasabbnak Roosevelt.

Erre a republikánus uralom alatt példát soha nem láttunk, pedig ők sokkal tovább és többet voltak uralmon.

e sorok napvilágot látnak, a gép-puskák is fognak kattogni.

Mert lehet új deal és lehet NRA, lehet labor board és közbe léphet a kormányunk, a fegyveres erők még mindig CSAK a tőkés osztályt szolgálják és annak tudatában merték a san-franciscoi háborút megüzenni.

Az elnök távollétében Perkins-re hárulnak a felelősség, hogy a munkaadókat megfékezze, de sem a Perkins, sem az elnök hatalma nem állhat a független amerikai államok rendőrhatalmai-nak az útjába.

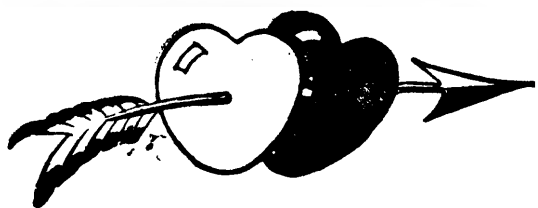
San Franciscóban több hatalma van a sheriffnek, mint az el-nöknek és félni kell, hogy az ottani rendőrség belefojtja a szusz-t a munkásba, mielőtt az elnök morális befolyása megállítaná a tervezett és előre behirde-tett vérengzést.

Ha a kormány is tehetetlen lesz és nem tudja ezt a me-renyletet meggátolni, akkor arra az ország munkásai csak egy-féleképpen felelhetnek.

Általános sztrájkjal, amire régen megérték a nagytőkés.

És amely alaposan megerősí-tené a kormány helyzetét ebben a két éve folyó küzdelemben.

De lehet-e a Bill Green-ektől általános sztrájkot remélni?

MEGSEBZETT -- SZIVEK --

REGÉNY

(Folytatás)

— Szoror Renátának igaza volt és a versének is, amelyet én ötvenszer írtam le, mert mindig hibát csináltam az írásban, hogy a szegény tisztelendő nővér megsebesüljön. De szoror Renáta, a fonnyadt arcával, lesütött savó szemével, nem ismerte a férfiakat. Akiattól sokat kell követelni az asszonyoknak, hogy legalább középszerűvé tegyék őket.

Ez a csevegés egy három bábérból alkotott zugban történt és bizonyára még tovább folyik, ha az ott elmenő Gyorgyevics fel nem fedezi őket és el nem kezd kiabálni a főgazdasszonyi sátor felé:

— Kegyelmes asszonyom, két felszolgáló kisasszony itt pletykál, ahelyett, hogy a dolgát végezné.

— Hallgat el, svihák, — rángatta az attiláját Fáni.

Gyorgyevics valahol igen közel fért az italhoz, mert egészen tisztességesen be volt rugva. Annnyira, hogy amint az attiláját meghuzta Fáni, betántorodott a zugba, ahol Ilonkától is, Fánitól is kapott egy kis pofont és a két lány kacagva elszaladt és Gyorgyevics pedig egy kis piros diványra ülve, busan zokogta:

— Köszönöm hölgyeim, ezt sohasem felejttem el.

Aztán kiment a társaság közé és kereste a kapitányék asztalát és mikor felfedezte, rontott toronyirányába feljűk, már megszűről kiabált:

— Méltóságos asszonyom! Amivel a jó Isten megáldotta kigyelmeidet, ne sajnáljanak könnyűlni a szegény éhező nyomorultakon.

— Maga már be van rugva, Gyorgyevics — mondta Dernőné, — hol itta le magát? No egyen.

Gyorgyevics előbb leült. És mint a farkas elkezdett enni. A könnyei is hulltak. Ugy látszott nagyon meg van indulva:

— Köszönöm, méltóságos asszony, ezt sohasem felejttem el!

— Hát hol rugott be?

A hadnagynak majd a torkán akadt az étel, mikor felelt:

Kérem, én meg Csák ma délután kilovagoltunk a bamlódi erdőre. Ott összeakadtunk Kozárral, a piktórral, aki egy vén parasztot meg egy tehenet festett. Kozár adott öt forintot a parasztnak és mivel a vázlata készen volt, azt mondta, menjünk be valami közeli csárdába. Ez kérem a Deérék majorja mellett történt, oda pedig a csárda két mértföldre van. Kozár a majorból hozott egy háts lovat és a tetejére mászott. Kérem, ezt sohasem felejttem el, az a betyár piktor úgy lovagolt, mint egy kentauro.

— A kentaurok maguk is lovak voltak, emberfejjel, tehát nem lovagolhattak — nevetett a kapitányné.

— Igen, — mondta nyugodtan tovább beszélve a hadnagy — én egyetse láttam életemben, hát akkor úgy lovagolt, mint egy Helios.

Akkor meg Dernő szökölt meg:

— Az meg nem lovas volt, hanem kocsi. Különbben a mester-ségére nézve napisten volt.

— Kérlek, — sértődött meg a hadnagy — Helios lovagolt. Én sokszor hallottam, hogy Helios loval...

— De mondom, hogy csak talpigás volt és onnan hajította a lovait — nevetett a kapitány.

De a hadnagy mérges volt, felhajított egy pohár aranyzsinórt

bort és kivágta.

— De ha itatni vitte a lovait, csak ráült, míg a kuthoz vitte?

— Nem bizonyos, — ellenkezett a kapitány, — vezethette is.

— Kérlek, — mondta meggyőződéssel a hadnagy, — egy isten csak nem vezeti a lovait, hanem, ha nem hajtja a talpigát, hát a hátára ül. Például...

— Mi van Kozárral — türelmetlenkedett Dernőné. — Azt már tudom, hogy lóra ült azután...

— Aztán kérem úgy lovagolt — kezdte ott a hadnagy, ahol elhagyta — mint, ki az ördögöt mondja már? A kentaurok is felsültem, azzal a Helios uralis, igen — mondta diadalmasan.

— Kozár úgy lovagolt, mint Borus őrmester. A vén zupás csak tud lovagolni, ugy-e kapitány ur?

A kapitány töltöni akart a Gyorgyevics poharába, de ennek mozgott a kezében a pohár és a kélöljébe töltötte a bort.

— Köszönöm kapitány ur — mondta meghatva a hadnagy — ezt sohasem felejttem el.

— Miért hajtja maga ma este mindig, hogy ezt sohasem felejttem el? — kérdezte nevetve Dernőné.

— Ezt kérem attól a vén paraszttól tanultam, akit Kozár a tehenével együtt lerajzolt. Mikor a piktor öt forintot adott neki, akkor mondta olyan hangon, amelyet én nem tudok utánozni, pedig már ötvenszer próbáltam, hogy: köszönöm alálassan fiatal ur, ezt sohasem felejttem el!

— Hát aztán?

— Köszönöm a vacsorát méltóságos asszonyom, ezt sohasem felejttem el!

— Jól van. Hova tette a barátait?

Gyorgyevics egy szivarra akart gyújtani. A pincér odatartott egy égő gyufát, de a hadnagy orrárt perzselte meg. Gyorgyevics ránézett a megijedt emberre szemrehányó tekintettel:

— Köszönöm neked pajtás! Ezt sohasem felejttem el.

Abban a percben összeütötte sarkantyúit Dernőné előtt Csák. Éppen most érkezett, de egyáltalán nem látszott, hogy ivott, csak a kedélye volt élénkebb és a szeme fénylőtt jobban, mint máskor.

— Szervusz Csák, — rivalt a hadnagy! — Köszönöm, hogy itt vagy, hanem ezt sohasem felejttem el! Mert nem tudom elmondani a hazajövetelünket, te majd előadod.

Ilonka odajött az asztalhoz és eledelt szolgált Csáknak.

— Elkészt, de azért még kap, ha szépen kér.

— Én mindent szépen kérek — mondta Csák és megcsókolta az Ilona kezét, melyben a tálat tartotta.

— Mért nem a Brunner kisasszony hozott ide vacsorát Csáknak? — mondta Gyorgyevics a berugott emberek őszinte természetével, akik hangosan gondolkodnak.

— Hadnagy, te részeg vagy — nézett komolyan Gyorgyevicsre a kapitány.

Ilonka megcivőgatta a hadnagy kopaszra nyírt kerek fejét.

— Nem részeg ez a kis legény, csak spicces, hát hol ittak?

— Ilonka, — mondta a hadnagy — köszönöm, hogy a kapitányom gyanusításával szemben megvédett, ön visszaadta a becsületesemet. Ezt sohasem felejttem el. Ilonka, a piktórral ittunk a bamlódi csárdában. Hogy tud az a festékmázoló inni, Ilonka! Mese! És hogy tud lovagolni! Kérem, mint egy szent...

— Sokat ittak Gyorgyevics? — Amint a mellékelt ábra mu-

tatja, méltóztatik látni, — szerénykedett, magára mutatva a hadnagy! — És mikor hazafelé jöttünk, a lányokról beszélünk.

— Igazán?

— Magáról is.

Most meg a főhadnagy szökött nevetve Gyorgyevicsre.

— Hadnagy, te tökrészeg vagy!

A hadnagy buskomor arcot vágott. Felhajított egy vízepohár bort és elkéserved szökött.

— Főhadnagy ur, kedves kegyeres cimborám, te is sértetgatsz! Jól van! Ezt sohasem felejttem el.

Ilonka egy székelt húzott a hadnagy mellé és érdeklődve, nevetve faggatta:

— Mit beszéltek rólam. Gyorgyevics?

— Ha megcsókol, — mondta a hadnagy zord arccal, — akkor elmondom.

— De ez nem lehet, — nevetett Ilonka.

A hadnagy a széles válla közé húzta a kerek fejét.

— Akkor, édes Ilonka, nekem se lehet beszélni! Nem igaz főhadnagy ur?

— Igaz, öreg — csak ne szólj semmit — mosolygott Csák.

— Na megálljon Gyorgyevics, — fenyegetett Ilonka a fiatallembert — majd elmondanám még!

De már akkor késő lesz.

— Mert a szíve másé lesz? Kérem, már most a másé! Én tudom!

Ilonka kacagott.

— Honnan tudja?

— Kérem, én mindent tudok, csak a kentaurokat meg Helios nem ismerem. Ilonka, én is meg fogok házasodni!

— Ne mondja!

— Igen, — mondta komolyan a hadnagy, — megvárom, míg a kapitány ur meghal és akkor elveszem, az aranyos méltóságos asszonyt. Ugy-e méltóságos asszonyom?

Ezen aztán mindenki nevetett.

— Ilyen részeges emberhez én nem megyek nőül, — kacagott a szép Dernőné, hogy a fűzője is recsegett, — meg aztán maga a fiam lehetne nekem.

— Persze, tíz évj korkülönbség, kérem, az semmi.

— És szeretné a feleségem hüen, Gyorgyevics — mosolygott a kapitány?

— Kérlek alálassan, kapitány ur, én úgy tudok szeretni, mint egy azra.

— Akkor nem kell — nevetett Dernőné — azok meghalnak, ha szeretnek.

— Igazán? — csodálkozott a hadnagy, — akkor azok nagyon ostoba emberek. Én élni akarok.

— Hát nem mondja el Gyorgyevics, hogy mit beszéltek ró-lunk? — kérte halkán Ilonka a hadnagyot.

— Nem lehet, a főhadnagy meg a piktor kicserzi a bőröm.

— Ha elmondod, Bazil, úgy megverlek, hogy sohasem felejtet el!

— Köszönöm, főhadnagy ur! — ugrott fel a hadnagy. — Ezt sohasem felejttem el...!

Rácz Muki csárdást kezdett huzni a sok hallgató után, a hadnagy összeütötte Dernőné előtt a sarkantyúját és táncba vitte, Ilonkát pedig Csák fogta derékra és elkezdte a lassut járni.

A lassu csárdás jó tánc, kitűnően lehet alatta beszélgetni.

— És hol van Kozár? — volt az első kérdése Ilonkának Csákhoz.

Csáknak már jó kedve volt, délután is sokat ihattak, de a vacsoránál is ugyancsak hajto-gatta a poharakat, amelyeket a kapitány töltögetett neki, vidáman felelt:

(Folytatjuk.)

NÉHA BORAH IS TÉVED

Borah szenátor talán az egyetlen ember a republikánus pártban jelenleg, akit érdemes mindig meghallgatni.

Norris ma már alig tagja a pártjának és a progresszívek vagy kint vannak, vagy nem tördnek a hovartartozásukkal jelenleg.

Borah azonban mindig benn volt a republikánus táborban és a legnehezebb órákban is hajlandó volt még azt is megtenni, hogy Hoover mellett korteskedjék.

Természetes, hogy a Borah julius negyedik beszédére az egész országban felfigyelt, mert azt jórészt a republikánus párt kampány-nyitó beszédének tartották.

Borah beszéde két részből állt. Abból, amit elmondott és abból, ami csonkává tette a beszédet, amit elfelejtett megmondani az országnak.

Amit mondott, az nagyjában helyes volt.

Helyesen állapította meg például, hogy a versaillesi szerződés hozta életre a hitlerizmust és hogy a despotikus "béke"-szerződések sürgős és erős re-vizióra szorúlnak.

És teljesen helyes volt beszédének az a része, amelyben az új dealt és annak részleteit kritizálta.

Ez a lap két éve az új dealt hűségesen támogatta.

De soha nem mulasztotta el, hogy annak hibáira rámutasson.

Mindig sulyosan elítélte az új dealnek azt a részét, amely a termést és a termelést korlátozta, aminthogy elítélte azt is, hogy az új deal a trustosítást megen-gedte.

Ha egyszerűen elrendelték volna az NRA keretei közt, hogy a munkások szervezkedésének nem szabad útját állni, (amit maig sem tettek meg egészen) és ha megszabták volna a minimális munkabért, meg a maximális munkaidőt, sokkal jobb lett volna, minthogy beleavatkoztak az árakba, a profitba, stb., mert ezek önmaguktól, a szabad verseny következtében helyes utakra tértek volna.

A kormány azonban tulságosan vigyázott a békére, természetesen a tőkészekkel való békére és elsősorban a profitot akar-ta biztosítani, mielőtt a munkások sorsa biztossá vált volna.

Igy bár a minimális munkabé-reket többé-kevésbé megadták, az árak a béreknél gyorsabban emelkedtek. Az eredmény az, hogy a munkás ma rosszabb sorsban van, mint tavaly volt, de a korporációknak nagyobb a profitjuk.

Talán abban is igaza volt Borahnak, hogy az amerikai alkotmányos szabadságot féltette, csak az a baj, hogy Borah nem nagyon ismeri a bérmunkások és a munkátlan mukások ugynevezett szabadságát, amin ma igazán nem sok féltetni valója van az embernek.

És bár nagyon szépen hangzott mindaz, amiben a sajtó szabadságának a fontosságát emlegette, tudnia kell a szenátor-nak, hogy az egyik legnagyobb amerikai lap újságíróját Garyben a mult hetekben elfogták és elagyalták, mert az acél-trust sztrájkra való készülődéseit akarta megnézni.

De még ezek dacára is igaza van ELMÉLETBEN Borahnak, hogy ügyeljünk az amerikai szabadságra, hogy az új dealnek súlyos hibái vannak és hogy ezek közt nem utolsó az sem, amely a szabadságjogok megszorítását próbálja.

De nem lehet a Borah beszé-de mellett anélkül elmenni, hogy az el nem mondott részét ne vegye észre a hallgatója.

Borah ugyanis végig kritizálta a versaillesi szerződéstől az új dealig az egész világot, de különösen ezt az országot, anélkül, hogy egyetlen szava lett volna

arra nézve, hogy hát — mit csináljunk.

Mert az új deal hibáit nagyon könnyű észrevenni.

Azt mi is megtettük, mások is, száz meg száz ezren megtették ő előtte.

A Borah-októl azonban azt várjuk és azért tartjuk a szenátusban, hogy adjanak hát ők JOBB programot az országnak.

Vagy ha az nincs, akkor mondják meg nyíltan, hogy a régi dealt kívánják vissza, hogy azt tartják az új dealnél helyesebbnek. És hogy csak abban hisznek.

Akkor majd tisztában lesz velük az ország polgársága és akkor megítéli, hogy melyiket válassza magának. A régi dealt, a morganizmus korlátlan uralmát, vagy az új dealt, annak minden hibájával és fogyatékos-ságával.

De aki a régi dealt mindig támadta — ahogy azt Borah soha nem mulasztotta el megtenni — és aki most az új deal minden pontját szintén kritizálja, annak kötelessége, hogy egy harmadik, egy mindkettőnél jobb dealt ajánljon az országnak.

Téved Borah szenátor és a republikánus párt, ha azt hiszik, hogy közönséges "kicelés", közönséges öcsarolás ma elég az országnak és hogy a republikánus párt visszajöhet a kicelés-sel.

Ha vissza akar jönni a nagytőke pártja és ha azt akarja, hogy a konstruktív ellenzék hivatását betöltse, akkor program-mal kell kijönni. Olyan program-mal, amely jobb lehetőségeket ígérjen az új dealnél.

Ha azonban csak a régi deal a programjuk, akkor azt megtart-hatják maguknak.

De akkor mit keres Borah közöttük, aki a régi dealt is mindig támadta?

HA NEM FÉL

az igazságtól, vázoltassa velem születési csillagvetését

A történelem legrégibb tudománya a csillagászat, amelynek segítségével sok tény állapítható meg sorsára vonatkozólag. Pénzügyi lehetőségek, kiadások a házasságban, barátok és ellenségek ter-vel és egyéb bizalmas dolgok világíthatóak meg a csillagászat nagy tudománya által.

Vázoltassa velem az önre vonatkozó születési csillagvetést, amelynek tudatában az ön egész életfolyása megváltozhat s eredményt és szerencsét lehet kétségbeesés és szerencsétlenség helyett. Az önre vonatkozó Születési Csillagvetést részletesen és egyszerű formában kapja meg két teljes oldalon. Adja meg fel-tétlenül a születési időpontját a nevével és címével. A posta és irasköltségek fedezésére mellékeljen egy dollárt és címezze levelét a következőképpen:

ORION STUDIO
Dept. B. Box 3926
Cleveland, Ohio.

CSUPA LÁNGOLÓ IGAZSÁG ÉS KÖZÉRDEKÜ SZENZÁCIÓ

GÖNDÖR FERENC HARCOS HETILAPJA

"AZ EMBER"

Előfizetési ára egész évre 4 dollár, fél évre 2 dollár

Rendelje meg ezen a címen:

"AZ EMBER"

320 EAST 79TH STREET

NEW YORK CITY

::: Kérjen Mutatószámot :::

A leggyorsabb ut Magyarországra

BREMEN • EUROPA

A bremerhaveni kikötőből közvetlen a hajó mellől expresszvonat indul, amely kényelmes utazást biztosít Budapestig.

Vagy utazzék a népszerű expresszajónak:

HAMBURG - DEUTSCHLAND
ALBERT BALLIN - NEW YORK

kellemesen, mérsékelt árak mellett.
Ugyancsak rendszeres hajóindulások közkedelt kabinhajóinkon

Kitűnő vasúti összeköttetés Brémából vagy Hamburgból
Félvilágosítást nyújt a helyi ügynök vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

1215 Washington Blvd., Detroit, Mich.

be, hogy ez ellen próbáljanak tenni valamit, hogy a ticket "elintézt" szüntessék meg.

Pedig azzal a balesetek száma a felére valószínűleg azonnal leesne.

Akiknek a ticketjeit elintézik, azok "jobb" népek, t. i. vagy pénzesebbek, vagy több az átlag embernél a befolyásuk.

Azokat pedig sem a hatóságok, sem a városi tanácsok kikezdeni nem szoktak.

Ez a magyarázata, vagy legalább az egyik magyarázata a sok autó-balesetnek.

Köszönetnyilvánítás

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a Beauty-i, New Camp-i és Cleveland-i magyaroknak, akik feledhetetlen Édesanyánk

Özv. Balázs Andrásné

elhunyta alkalmával drága halottunk eltakarításában segédkeztek, akik a temetésre eljöttek és akik minket gyászunkban vigasztalni próbáltak.

Áldja meg az Isten mindannyiukat a jószágukért.

BALÁZS ANDRÁS
BALÁZS ANDRÁSNE
BALÁZS ISTVÁN
BALÁZS ISTVÁNNÉ
BALÁZS JÁNOS
BALÁZS LAJOS
BALÁZS ERZSÉBET
BALÁZS JULIA
BALÁZS JÓZSEF
BALÁZS PÁL
BALÁZS MARISKA

MAGYAR Bányászlap

(HUNGARIAN MINERS' JOURNAL)

Published by Associated Hungarian Weeklies of America
8802 WEST JEFFERSON AVE DETROIT, MICHIGAN
TELEPHONE: VINEWOOD 1-8222

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
The only Hungarian Miners' Journal in the United States

Subscription Rates: In the United States \$3.00 — In Europe \$4.00
Előfizetési ár: Az Egyesült Államokban \$3.00 — Európában \$4.00
Egyes szám ára 6c. Single Copy 6c.

Megjelenik minden csütörtökön Published every Thursday

ANDREW FAY FISHER, Editor

A Magyar Bányászlapot bányászok írják bányászokról bányászoknak
The Hungarian Miners' Journal is written for Miners of Miners
by Miners

Entered as Second Class Matter at the Post Office at Detroit, Michigan
Under the Act of March 3, 1879.

EMELJÜK MEG A KALAPUNKAT

Husz éven át Magyar-Amerika krónikása voltam, husz éven át sokszor panaszkodott a toll a kezemből.

Szegényes magyar életünk szomorú krónikája bizony tele volt keserűséggel és panasszal és aki az igazságot akarta megírni, annak ezeket elhallgatni nem lehetett egészen.

Nagynoha azonban arra is volt alkalmam, hogy emelt fővel és az önérték büszke hangjával a magyar erényekről beszéljek.

Ez a fizetség azért, hogy annyi bánatot, annyi könnyet, annyi keserűséget fel kell e hasábkodon tálnom.

Ezzel ünnepe van a magyar irásnak.

És a testvéri szeretet önértékével veszem le a kalapot Youngstowni magyar kolóniája előtt, amely nagyszerű munkát végzett a napokban.

Egy magyar embert elítéltek, aki azt állította és ma is azt állítja, hogy ártatlan.

Hosszu esztendő, talán egy élet rabsága várt rá a börtönben.

Hogy bűnös volt-e vagy ártatlan, azt sem én nem tudom, sem más nem tudja, csak aki belát a vesékbe.

Youngstown magyarsága azonban úgy hitte, hogy kötelességei vannak ezzel a szerencsétlen magyar emberrel szemben és hozzá látott a munkához.

Az igazi testvérségi munkájához.

Az egyházak és egyetek nagybizottsága vette az elítélt magyar ügyét a kezébe, vagyis az összmagyarság mozdult meg, hogy kimentse a magyart a börtönből.

Akit már egyszer elítéltek, azt nehéz aztán a börtönből kivenni.

Csak a kormányzói kegyelem tudja a feyenc előtt a tömlőc ajtaját kinyitni, azt kell tehát megszerezni a youngstowni elítélt magyar számára.

Hogy az mennyi utánjárásal, "protektioval", kifincseléssel jár, arról a legtöbb embernek nincs — ne is legyen — fogalma.

Talán nem tévedünk, ha azt írjuk, hogy még a youngstowni nagybizottság tagjainak sincs az általuk, illetve a nevükben végzett munkáról fogalmuk.

Nem igen tudhatják, hogy amerikai összeköttetésekkel bíró youngstowni magyarok mennyit futkároztak a dologban, de ez nem a Nagybizottság tagjainak a mulasztása vagy a hibája. Mert ha a munka részleteit és annak nehézségeit nem is ismerték, minden tag szíve és lelkesedése benne volt a munkában.

Mikor a kormányzói kegyelmet kilátásba helyezték, kikötötté

tötte a kormányzó, hogy az elítéltnek el kell hagyni az országot. Hogy csak abban az esetben hajlandó a kegyelmet megadni.

És Youngstown magyarsága, amelynek ma szintén nem fonják a gátját kolbászból, nem hőkent vissza ettől sem.

Belenyultak a zsebükbe, a honfitárs számára nemcsak a hajójegyet vették meg, hanem még más költségekkel is ellátták és egy magyar testvérünk ma boldog megkönnyebbültséggel uton van az Óhaza felé; visszaadták őt a youngstowni magyarok az életnek.

Az ilyen munka elvégzésében benne van a munka jutalma és Youngstown magyarsága valószínűleg nem vár a mellére egy nemzetiszínű kokárdát.

De hátlatlan lenne Amerika magyarsága, ha a kalapját sem venné le, mikor a testvérségi ténnyét megtudja.

Youngstown magyar kolóniájának a Nagybizottsága példát mutatott ezzel a cselekedettel az egész országnak.

* * *

Ha már megadtá a sors azt az örömet a számunkra, hogy magyar erényeket regisztrálhunk ebben az írásban, akkor adassék tisztelet Chicago magyarságának, amely hír szerint egy nagy (ezer akeros) farmot vett, hogy az öreg magyaroknak legyen hol meghúzódni ebben a nyomorult világban.

A chicagói aggmenház alapításának a részleteiről nem tudok semmit, mikor e sorokat leírom, mert arról csak szűkszavú jelentést láttam a South Bendben megjelenő kitűnő magyar újságban, a Városi Életben.

(Amely maga is évek óta próbálja South Bend magyarságát ilyen és ehhez hasonló nagyszerű munkákra hangolni.)

Ezt a példát Amerika több magyar kolóniájának kellene követni.

Országos aggmenházaink nem lesznek, mert a meglevő ilyen intézményeink minden arra szóló magyarról gondoskodni soha nem tudnak.

Ezer és egy oknál fogva ilyen intézményeket sokkal könnyebb lesz fenntartani, ha azokat egyes nagyobb kolóniák a saját öreg, elhagyott magyarjaiknak a számára csinálják és soká nem várhatunk ezzel a munkával.

Ha Chicago magyarsága elsőnek vette a testvérségnek ezt a terhét magára, akkor egyenesen az első helyre került közöttünk és igaz örömeire szolgál a magyar betűnek, hogy hirt adhat a nagyszerű ügyekről a világnak.

A MUNKÁSOK LAZONGÁSA

komolyabb arányokat öltött a múlt héten és úgy látszik, hogy a következő hat héten "show-down" következik a szervezetek ügyében.

Hónapokkal ezelőtt jeleztük ebben a rovatban, hogy a nyárra komolyabb zavargások várhatók, mert a napszámok helyzete egyre elviselhetetlenebb lett az országban és elérkeztünk ahhoz a ponthoz, amelynél az elkeseredés kirobban.

Az egész ország szeme San Franciscón van, ahol jelenleg a munkásharc tüzeszke lobog, de nem kevésbé veszélyes a helyzet Alabamában, a dél többi ipari kerületeiben, a köznyugaton, New Jerseyben és a két északnyugati ikervárosban, egyszerűen az egész országban.

Ma már nem elszórt sztrájkokról, hanem a munkáslép olyan nagyszámú általános elégedetlenségéről kell beszélnünk, amilyent az utolsó évtizedekben nem láttunk, de aminek az előjetele nyilvánvaló volt az utolsó félévben.

A munkások most már rájöttek, hogy őket az új deal idáig becsapta, nem azért, mert szándékosan az volt a kormány szándéka, hanem azért, mert a munkásság nem állt elég gyorsan a sarkára.

AZ NRA-BAN AZ ELNÖK

és a congressus a szabad szervezkedés jogát és lehetőségét ígérte a munkásnak, és bár a híres hetedik paragrafus nem elég világos, mindenki tudja, hogy ez volt a törvény szándéka. Azért küzdött az ellen olyan elkeseredetten a nagytőke.

Ezzel szemben a nagytőkének azt ígérték, hogy a szabad versenyt eltörlik az üzletben és a szervezeten szabad rablás lép a helyébe. Vagyis a Sherman-féle truszt ellenes törvényt nemcsak hatályon kívül helyezték, hanem egyenesen megtiltják az egyes iparoknak és üzleteknek, hogy a közösen megállapított árnál olcsóbbat adjanak a fogyasztóknak.

A kormány is, a nagytőke is, a polgárság is azt hitte, hogy a munkásság villámgyorsasággal élni fog a hangulattal és a törvénnyel és pár hónap alatt husz millió munkás lesz szervezve.

Ez nemcsak a munkások helyzetét erősítette volna meg, hanem a kormányt is, amely ilyen szervezett erő szövetségével el tudta volna nyomni a nagytőkét.

AMIG AZONBAN A TÖKESEK

nemcsak teljes mértékben éltek, de egyenesen vissza is éltek mindazokkal a kedvezményekkel, amelyeket a NRA ígért a számukra, addig a munkások nem szervezkedtek kellő gyorsasággal.

Az egyetlen szénipart kivéve nincs nagyobb ipar, amelyben a munkások teljes mértékben kihasználták a helyzetet és a tétovázás önmagukat is, a kormányt is becsapta.

A munkásvezérek attól féltek, hogy ha hirtelen megduzzadnak a szervezetek, akkor az új tagok a régi crookokat kilövik hamarosan a helyükről, rajta voltak hát, hogy csak mérsékelt iramban történjék a szervezkedés.

Természetes, hogy a nagytőke magához tért, a congressusban a befolyása újra megnyilatkozott, a sajtóban és a propaganda többi eszközeiben nemcsak a kormányt, de a munkás-szervezeteket is erősen támadja s ma már nyíltan hirdetik, hogy az NRA hetedik paragrafusát megtartani nem fogják.

A KORMÁNY TEHETETLEN,

mert a nagytőke szervezett erejével nem tudja szembe állítani a szervezett munkásságot, miután az nincs megszervezve.

Még arra sincs elég ereje a kormánynak, hogy az NRA-ban megállapított nyomorúságos minimális munkabérek kikényszerítse a munkaadókból, nemhogy a hetedik paragrafus végrehajtását meg tudná próbálni.

A hírhedt National Steel Corporation (Weir) szemébe nevelt a labor boardnak és a kormánynak és idáig a törvényszerűen igazat adták az NRA-val szemben a gyárnak.

És bár a ma már hírhedt hetedik paragrafus kötelezővé teszi minden munkaadó számára, hogy a munkásokkal kollektív tárgyaljon, éppen ma merésze a Republic Steel felmondani a barátságot és a szerződést annak az Amalgamated-nek, amely évek óta szerződéses viszonyban állt a vasyárral.

AZZAL OKOLJA MEG

a Republic Steel, hogy nem áll szóba többé a szervezettel, hogy abban a radikális elemek ragadják magukhoz a hatalmat.

Vagyis nyíltan bevallják, hogy szervezetekkel csak addig szerződnek, amíg azok konzervatív kezekben vannak és "jól viselik magukat". Más szavakkal amíg úgy viselkednek, mintha "kompania junik" lennének.

Nem csoda, ha egyre hangsúlyosabban kezdik a munkások kérni, hogy az American Federation of Labor nem változott-e kompánia júniá, mióta azt Greenek urallják.

Természetes, hogy ilyen legyőzött munkásság helyzetével visszaélnek a tőkések és a munkások képtelen a tisztességes mevelhetést megkeresni az új dealben.

Tavaly országos ünnepek közt hirdették a lapok, hogy itt is, ott is a béreket tíz-tizenöt százalékkal emelték, tudjuk azonban, hogy az árak — a trusztosítás szabadságának a következtében — husz-huszonöt százalékkal emelkedtek, a munkás tehát kevesebbet keres, mint régebben.

A RÖVIDEBB MUNKAÓRÁK

sem azt eredményezték, hogy több ember jutott munkához, mert a gyárakat megrakták munka megtakarító gépekkel, az emberekből több munkát préselnek ki óránként és a munkátlanok száma nem akar csökkenni.

Aki mégis munkát kapott, azt azért kapta, mert a NRA a munkahetet itt-ott levágta és így voltaképpen a dolgozó munkások vállaira nehezedett megint a munkátlanok eltartása.

A munkások most már érzik a helyzet fonákosságát és bár a kormány jó szándékairól megvannak győződve, be kell látniuk, hogy az új deal idáig őket — a saját tehetetlenségük és a vezérek árulása következtében — becsapta.

Az utolsó hónapokban egyre több helyen kényszerítette őket a nyomor és az elkeseredés sztrájkokba és amíg egy évvel ezelőtt majdnem minden sztrájkot megnyertek, az utolsó hat hónapban majdnem mindenütt vesztek.

AZÉRT NYERTEK TAVALY

mert akkor még féltek a tőkések a kormánytól s a labor board vagy az elnök tekintélye elég volt hozzá, hogy félig igazságot szolgáltatson a munkásnak.

Amint azonban a tőke újra visszatért erejét és merészséget, a board egyre tehetetlenebb lett és az utolsó hat hónapban mindig a munkás huzta a rövidebbet, ha a különböző boardok

vették egy-egy sztrájk ügyét a kezükbe.

Csak a múlt héten ajánlott például a kormány egy embere a Duquesne Power bányászainak olyan békét, amely kilökte volna az összes sztrájkvezetőket a munkából és ez mutatja a legjobban, hogy how súlydott a hetedik paragrafus a gyakorlatban az utóbbi hetekben.

A különböző boardok valóságos utvesztőt képeznek a munkások számára és jaj nekik mindenütt, ahol egy ilyen board vagy kormánykiküldött veszi az ügyet a kezébe.

A kormány hivatalnokok mindegyike azt akarják, hogy mindenki dolgozzék s nem törődnek vele, hogy milyen áron szerelnek le egy-egy sztrájkot, csak-hogy a munkások a munkát megkezdjék.

EZ AZ ELŐZMÉNYE ANNAK

a későgyig menő harcnak, amit San Franciscóban és a Csendes tenger többi kikötő városában folytatnak a munkások s talán most végre teljesül a Perkins munka-miniszter kívánsága, hogy egy "first class" bérharc legyen az országban.

A Csendes tenger kikötő munkásainak mindent megígérték már, csak a szervezetet nem akarják elismerni és csak azt a jogot akarják a munkaadók megtartani, hogy azt fogadják mindig munkába, akit akarnak.

Megértheti ilyen körülmények közt mindenkinek, hogy mit jelentenek a "győzelem" és hogy meddig tartana, amíg minden öntudatos munkás ki lenne rugva a munkából.

San Francisco munkásai általános sztrájkot hívtak és ha a munkások hetven százaléka ki-menne, lehetetlen lenne a veszteség.

Mert megrakhatják a várost deputy sheriffel, miliciával és rendőrrel, azok a munkát elvégezni nem fogják és ha a város éhes lesz, akkor majd tárgyalni fognak a kizsákmányolt munkással.

A MÚLT HETI VÉRENGZÉSEK

San Franciscóban két. Portlandban (Oregon) egy ember életébe kerültek és minden városban példátlan brutalitással rohantak rá a felfegyverzett deputyok a munkásra.

A munkaadók fényesen megvannak szervezve (ezt a jogot adják meg a munkástól) és sajátállal meg kell ismét állapítaniuk, hogy a farmerek mindenfelé újra a sztrájkoló munkások ellen fordultak.

Ha a farmerek nem térnek észre és nem lesznek legalább is semlegesek a bérharcokban, akkor előbb-utóbb ők isszák meg a levét a dolognak, mert a munkások rákényszerítik majd a congressus képviselőit, hogy tagadják meg azt a bónust a farmertől, aminek az árát külön a munkás fizeti meg adóban és a drágább élelmiszer árakban.

California kormányzója példátlan brutalitással kezdte meg a sztrájkolókkal szemben a küzdelmet és fenntartás nélkül eszköze lett a munkaadó osztálynak.

A szövetség egyelőre nem avatkozhatik a dologba, mert a labor boardnak az új törvény sem adott komoly hatalmat.

VALÓSÁGOS VÉRMEZŐT

csinált az acéltruszt Alabama államból, ahol a szén és ércbányászok száza majdnem mindig sztrájkolnak és ahol ujabban a szövő munkások akarnak sztrájkba menni.

Minden iparágban azt panaszolják és bizonyítják a munkások, hogy a code-ban megszabott nyomorult béreket is levágták, bár maga a code is hallatlanul

alacsony skálát szabott meg abban az államban.

Alabamában és az Old South többi államában komplikálja a helyzetet az a tény, hogy a bér-munkások nagy része néger, a kiknek a szervezkedés lehetősége némi emberi szabadságot adna, amit a fehér emberek a délen elviselni nem tudnak.

Nem jobb a helyzet az északnyugaton, ahol a "Twin Cityk" truck-driver-jai pár hete olyan véres sztrájkot rendeztek és ahol a héten újra kezdődik elülről a mulatság. Mikor azt a sztrájkot leszerelték, bizonyos ígéreket tettek a munkásoknak, amiket azóta természetesen megszegtek.

OMAHA VILLANYOS VEZETŐI

nemcsak sztrájkra készülnek, de arra kéri az északnyugati városok munkásait, hogy támogassák őket azzal, hogy az általános sztrájkot kihívják.

Massachusettsban a szövőgyárak kizsákmányolt munkásai szintén sztrájkra készülnek és Fall Riveren a cérnagyarak munkásai már sztrájkolnak.

A hírhedt Seabrook farm véres sztrájkját a környékbeli farmerek árulása egyelőre leverte, de a hamu alatt a parázs annál erősebben terjed és fejlődik és még ezen a nyáron lángra fog lobbanni.

Szintén a farmerek fojtották vére az ohioi hagyomány-munkások bérharcát, akik a tíz centes órabér és tizenkét órás munkanap ellen sztrájkoltak, de a hagyomány a földben van és a Scioto hagyományterelői még kemény napoknak néznek elébe.

Ezeket kívül természetesen legalább száz kisebb-nagyobb sztrájk van az országban, de csak a veszedelmesebb helyeket emlitem ebben az írásban.

A MUNKAADÓK ÉS A SAJTÓ

természetesen minden ilyen bérharenál kiadja a jelszót, hogy radikálisok és — uram bocsádj — kommunisták izgatják sztrájk-ra a munkásságot és a farmerek mindig ezzel a becstelenséggel üggyel vállalkoznak rá, hogy a sztrájkot letörjék.

Nem lehet megállapítani, hogy hol mennyi a kommunista egy-egy bérharcban, kétségtelen, hogy a helyzetet a radikálisok kihasználják a maguk számára és ostobák lennének, ha nem tennék, de ennek semmi köze a lényeghez.

Teljesen mindegy, hogy vörösek-e vagy sárgák, akik a Scioto Valleyban a tíz centes munkabér ellen sztrájkolnak és éppen olyan becstelenséggel ott tíz centet fizetni, mint a californiai Imperial Valleyban, vagy a New Jersey-i Seabrook farmon nyolcvan

centet adni egy napra a munkásnak.

Ez a dolog lényege, amit azonban a becstelenségtől állandóan és mindenütt elhallgat, hogy az igazság helyett a vörös rémet a falra festhesse és ürügyet ad-hasson a farmernak, hogy a munkást leszurja.

MA MÁR BEFEJEZETT

Nem, hogy újra szervezik az NRA-t, mert Johnson azt akarja, hogy azt ne egy ember, hanem egy bizottság bőszkodja.

Arról is sok szó esik, hogy Johnson esetleg végleg visszavonul, amit nem fognak sajnálni a munkások, de ezt még biztosan nem tudni.

A munkások ma már nem törődnek vele, hogy egy ember, vagy egy három vagy tizenhárom tagu bizottság fogja-e az NRA-t bőszkodni, mert lassan belátják, hogy csak a saját és a szervezetség erejében bízhatnak.

A bizottságokkal már ugyanis torkig vannak, mert az csak arra ad alkalmat, hogy egy-egy munkásvezér kitűnő dzsabat kapjon, aminek a fejében ő van rajta a legjobban, hogy a bizottság a tőke érdekeit szolgálja.

Mint hogy az NRA nyilvánvalóan képtelen a hetedik paragrafust végre hajtani, a legjobban lenné, ha az egész komédiát felhagynák és csak arra szorítkoznának, hogy a minimális munkabérek és a maximálisan dolgozható időt megszabják.

Természetes, hogy a nagytőke trusztosítási egyezségeit is el kellene törölni.

NEM SOK ÖRÖMET TALÁLHAT

a munkás abban a hírben, hogy a Sheet & Tin munkások bérét HÁROM ÉS FÉL százalékkal emelték, hiszen csak júniusban átlag másfél százalékkal emelkedett a megélhetési költsége.

Ugyanakkor a vasutak is bejelentették, hogy a munkásnyugdíjak terhére nem ők, hanem a fogyasztók fogják viselni, vagyis a teher fuvardíjat TIZ százalékkal fogják emelni, ami újra megdrágít majd mindent az országban.

Miközben ilyen harcok folynak az NRA körül, addig az AAA vígan osztogatja a száz milliókat a farmereknek és egyre sürűbben hangzik fel a kiáltás, hogy a bónuszok kiosztásában politikát játszanak a kormány részéről.

Republikánus politikusok azt mondják, hogy az AAA ott siet különösen a farmerek közt pénzt osztani, ahol a demokrata erőket így kívánják.

(Folytatás az 5-ik oldalon)

A Chicagóban munkát kereső magyarok figyelmébe!

NEW DRAKE HOTEL

L. A. DEAKY, tulajdonos
6352-6354 MARYLAND AVE Egy block keletre a Cottage Grove Ave-től
BARÁTSÁGOS ÉS TISZTA MAGYAR SZÁLLODA
Közel a kiállításához. — Szobák naponta 1 dollártól feljebb
hetenként 4 dollártól feljebb

Telefon: Dorchester 6893

CHICAGO, ILL.

MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

MORGANTOWN, W. VA.

R. F. D. No. 4.

16. Harding Street

Lelkész: BORSOS ISTVÁN

537 Richwood Ave

Telefon 1238-R

ISTENI TISZTELET minden vasárnap délelőtt 11 órakor.
Előtte 10 órakor vasárnapi iskola.

C. E. (JUNIOR) minden hó első és harmadik vasárnapján délután 3 órakor a lelkészlakon.

C. E. (SENIOR CLASS) minden hó második és negyedik vasárnap délután 3 órakor.

REFORMÁTUS NŐK EGYLETE gyűlése minden hó első vasárnap délután 4 órakor a lelkész lakáson.

HETI SZEMLE

(Folytatás a 4-ik oldalról.)

Bár természetes, hogy a republikánusok minden ügyet felhoznak a támadásra, mégis bátran elhihetjük, hogy van a vádban valami igazság.

MOST MÁR EGYRE TÖBBEN

dolgoznak a közmunkákon, amelyek teljes erővel folynak az egész országban és ha ez nem lenne, akkor sokkal rosszabb viszonyok lennének, mint a múlt évben.

A közmunkákon és azok révén másfél millió embert tartanak munkában, de ennek dacára szomorú helyzet van az egész országban.

A nyárra várt visszaesés nagyobb méretű, mint ahogy azt a kormány remélte és a következő hat hét nagyon meg fogja a polgárságot próbálni.

Az alapiparágak olyan szomorú képet mutatnak, hogy siralom azokat átnézni, de még nagyobb siralom azokban a munkásoknak dolgozni, illetőleg munkátlanul létezni.

A puhaszéniparban olyan kicsi a termelés, mint a múlt évben.

Az acéliparban körülbelül harmincegy százalékos üzemmel dolgoznak és nem remélik, hogy ez lényegesen emelkedni fog a közeli hetekben.

AZ AUTÓ IPARBAN

még mindig negyven százalékos üzemmel dolgoznak, ez azonban nincs arányosan elosztva és míg egyes gyárakban és városokban hatvan-hetven százalékos az üzem, addig más városokban legfeljebb ha huszonöt-harminc százalékos a termelés.

A szövőiparban stagnáció van, az építő ipar, dacára a nagy középítkezésnek, rosszul megy és a vasutak hetenként kevesebb rakott kocsit kapnak szállításra.

A kiskereskedések és department üzletek erősen panaszkodnak, és júniusban például kilenc százalékkal nagyobb volt a dollár-forgalom, mint a múlt évben. Miután azonban azóta az árakat lényegesen emelték, ezek a számok azt jelentik, hogy kevesebb árut adtak el június hónapban, mint ugyanebben a hónapban a múlt évben.

Csak az ipari célokra szolgáló áramfogyasztás kis emelkedése az egyetlen kedvező újság a múlt héten, ami azt jelenti, hogy a könnyebb iparokban, szövő iparban, cipő iparban, stb. kezdenek ismét remélni és dolgozni.

A KORMÁNY BEJELENTETTE

a múlt héten, hogy várakozáson aluli rossz buzatermés lesz az országban, körülbelül fele annyi, mint mennyi termelt a múlt évben. És csak körülbelül a nyolcvan százaléka terem meg annak, amit elfogyasztunk egy évben.

Természetesen van tartalék bőven az országban és így nem fogunk éhezni, de erre a hírre a buza árak nyolc centtel felmentek és a dollárt elérték.

Ha mostantól nem lesz kedvezőbb időjárás, akkor a tengeri termés is nagyon gyenge lesz az egész országban.

A rossz időjárás következtében a gyapot termés is silány lesz, és mert a nagy fegyverkezés következtében az utóbbi hetekben a külföldre sok gyapotot rendeltek, annak bale-ja felemelkedett öt dollárral a múlt héten.

Nem voltak ilyen szerencsések a zöldség és gyümölcs termelők, akik még mindig nem kapnak tisztességes árakat a termésért, és nem fizetnek rendesen a vajért és a baromfiért, mert ilyen lukszus-cikkekre nincs pénz a munkásoknak.

A POLITIKAI KAMPÁNY

csatározásai folynak már, de a harc közepén még nem tartunk. A republikánus párt vezérszónokai közül eddig még csak Borah szólalt meg, s jelenleg a kormány és a demokrata párt részéről Farley postamester járja körül az országot. Farley az elnöke a demokrata párt országos bizottságának.

A múlt héten Mississippiben voltak előválasztások, ami azonban nem fontos, mert abban az államban természetesen és hagyományosan a demokraták fogtak befutni.

A választás egyetlen érdekes eredménye, hogy a polgárság három-egy arányban a jelenlegi csontszáraz törvények fenntartását kívánja.

Az igazi politikai kampányt voltaképpen az elnök fogja megnyitni, aki augusztus 3-án érkezik vissza az országba és aki hazafelé való útjában Wisconsinban fog fontos beszédet tartani.

Általános az érdeklődés, hogy Roosevelt abban az államban mit fog csinálni. A demokraták azt követelik tőle, hogy a demokrata ticket mellett beszéljen, a politikai tisztesség és a radikális republikánusok azonban, akik támogatták két éve az elnököt, azt kívánják, hogy támogassa LaFollette senatort, aki új pártot alakított abban az államban.

AZ ALVILÁG NEM SZOLGÁLT

nagyobb meglepetésekkel a múlt héten az országnak, mert az a sok szenny, amit Philadelphiában és Pittsburgban feltálnak a rendőrség és az alvilág rokonságáról és üzleti közösségéről, nem meglepetések az országnak.

Érdekes hírt hallgatnak el a mississippii választások kapcsán az újságok, amelyek nem írják meg, hogy a bottleggerék két millió dolláros kampány-kasszája buktatta meg a nedveseket abban az államban.

A municós üzemeket vizsgáló senatusi bizottság állítólag a kihallgatásait nemsokára megkezdte, és akkor az igazi alvilág legaljasabb tagjait lesz szerencséje megismerni az országnak.

EURÓPÁBAN, CSAKUGY

mint kisebb mértékben az egész világon még mindig Hitler áll az események központjában.

Múlt heti beszédét broadcastolták az egész világra, és a beszéd után az emberiség egyhangulag megállapította, hogy a Hitler napjai meg vannak számlálva.

Mindenütt megdöbbenéssel hallgatták, hogy az arrogáns félőrlött (vagy egész őrlött) egyszerűen a saját becses személyét nevezte ki a németek supreme courtjának és ezen az alapon próbálta igazolni azt a tömeggyilkosságot, amit semmiféle magyarázat nem mos le a kezéről.

De a merész arroganciába már magyarázatok és mentegetőzések vegyültek, amit idáig nem hallottunk Hitleről.

Természetesen a német sajtó tovább dicséri és felmenti a diktátort, sőt azt kénytelen Németországban hazudni, hogy ezt az egész világsajtó megtette, amivel szemben az az igazság, hogy Hitler elítéli mindenki a világon.

NEM BIZONYÍTOTTA BE,

hogy a tömeggyilkosság áldozatait tényleg összeesküvést terveztek és nem magyarázta meg, hogy ha tényleg terveztek volna ilyen összeesküvést, mért gyilkolták le azokat is, akik nem voltak Nazisták, csak kellemtelenek voltak Hitleréknek, vagy a Nazik valamelyik hatalmas tag-

jának.

Annyit minden esetre elért Hitler és a szerencsétlen német nemzet, hogy a tömeggyilkosság közelebb hozta Angliát és Franciaországot egymáshoz, és a két állam közt feltétlenül titkos egyezségek keletkeztek egy újabb háború esetére.

Elérték azt is, hogy nemcsak Anglia, de Olaszország is olyan szerződéseket ajánl Németországnak és Kelet Európa többi államainak, amelyek a jelenlegi államhatárokat fenntartják.

A diktátor tehát azzal a jelszóval ragadta a hatalmat magához, hogy a versaillesi szerződéseket széttepi, és épen ellenkezőleg az ő uralma biztosította Európának, hogy egyenlőre reviziók nem lesznek.

SZOMORU MAGYARORSZÁGRA

nézve, hogy a Hitler fene-gyerekeskedése a francia befolyás megerősítette egész Európában, és ma nem is lehet revizióra gondolni.

Még az angol és olasz kormányok is kénytelenek igazat adni Franciaországnak, amely szövetségeket keres — és talál — az egész világon a hitlerizmus ellen, és a francia befolyás természetesen a kis ántánt megerősödését jelenti.

A végén a kis ántánt nem fogja a barátságot megköszönni, mert a fegyverkezés terhei alatt leroskad, ez azonban kevés vigasz a szerencsétlen csonka magyar föld számára.

Ugy Románia, mint Jugoszlávia negyven-negyven millió dollár kölcsönt kapnak Párisban, amit persze nem fognak cash-ben megkapni, hanem amiért hadi felszereléseket kell venniük a francia municós gyárakban.

Csehszág ugyanilyen arányban tartozik hadi felszereléseit emelni, de a csehek ezt a saját pénzüikön fogják megtenni és a hadi szereket a Skoda gyárakban csinálják.

LYEN VISZONYOK KÖZT

egyenesen nevetség, hogy a Liga szeptemberre újra a fegyverkezések korlátozására hívja össze a gyűlést, mert hiszen a francia hatalmi téboly minden más európai államot gyors fegyverkezésre kényszerít.

És ilyen viszonyok közt arra sem ér rá senki gondolni, hogy az egész Európában rossz termés van, s hogy a leszegényedett Európának nem lesz mit ennie a télen.

Ugyancsak rossz termésre van Oroszországban kilátás, ahol harminc százalékkal kevesebb búzra számítanak a szárazság következtében, mint a múlt évben.

Minthogy az oroszoknál az utolsó tizenkét évben ez a harmadik katasztrófálisan rossz termés, buzataralék nincs az országban, és attól kell félni, hogy hellyel-közzel éhezni fog a lakosság.

Természetesen van elég buza a világpiacra, de nem valószínű, hogy az oroszok szerszámok és gépek helyett búzát fognak vásárolni a külföldön.

AUSTRIÁBAN A DIKTÁTOR

most már teljesen magához ragadta a hatalmat és úgy látzik, hogy a német eseményeket és a német kormány elfoglaltságát kihasználva, végleg leszámol a nazikkal.

A múlt héten még itt-ott voltak bombarobbanások, de valószínű, hogy a fascista kormányterror a nazikat egy pár hét alatt elnyomja.

De a Dollfuss helyzete ezzel nem lesz erősebb, mert újabban a monarchisták erősebben szervezkednek és csakhamar azokkal fogja magát szembe találni.

Igaz, hogy Dollfuss megalkudott a fascistákkal, hogy megmaradjon a hatalmon, és egyáltalán nincs kizárva, hogy ezt Otthoval is hajlandó szűkség esetén megtenni.

Spanyolországban újabb polgárháborútól félnek, mert a most bezárt parlament teljesen kiszolgáltatotta a reakcióknak az országot és a köztársasági képviselők a parlamenti szünetet akarják kihasználni, hogy a forradalmi elemeket újra szervezzék.

LATIN AMERIKÁBAN

meglepetésektől tartanak, és azt hiszik, hogy Chile szövetségre lép Bolíviával, amely a Chaco háború sorsát csakhamar eldöntöb.

Hiába rendeltek el fegyverkitiltalmat, ha Chile (tengermenti ország) belép a háborúba és ha Japán és Németország nem csatlakoznak a nárlathoz.

Már többször megjegyeztem ebben a rovatban, hogy a Chaco háborúban voltaképpen Bolívia és Paraguay csak véreznék, s hogy voltaképpen ott a két olaj-gigász, az amerikai Standard Oil és az angolai Dutch Shell harcolnak egymással a határon lévő gazdag olajmezőért.

Chilében van talán a délamerikai államok közt a legnagyobb befolyása a Wall Streetnek, mert nitrát-mezőit a Guggenheimek uralják és így érthető, hogy Chilét szintén bele akarja kergetni a vérengzésbe a Standard Oil.

Egyébként a harc változatlan erővel dühög és hol az egyik, hol a másik hadsereg jelent győ-

zelmet, de döntő ütközet nem volt idáig, bár azt naponta várhatjuk.

CUBÁBAN NINCSEK NAGYOBB

nyugalom, mint amilyen volt az utolsó hetekben és minden napnak meg van a maga néhány bombája.

A kormányt csak Washington befolyása tartja a helyén és latin Amerikában már ismét kezdenek türelmetlenkedni, hogy hagyjuk a cubaiakat a saját sorsukra.

Mexico egyes államaiban is forradalmi tünetek mutatkoztak a múlt héten, de komoly ügy nem lesz a dologból.

Az állásaiktól megfosztott papok a radikális kormány ellen izgatnak és némely államban egy-egy pillanatra úgy látszik, hogy sikerül a rendet felborítaniuk, ami azonban a legtöbbször csalódással végződik.

A szövetséges kormány azonnal katonákat küldött a nyugatlankodó vidékekre és biztosítható, hogy a csirájában fojtának meg minden forradalmi mozgalmat.

A mexicói elnök-választás azelőre meghatározott program szerint folyt le, s továbbra is a forradalmi munkáspárt és Calles volt elnök lesznek a bősök az országban.

MULATSÁGOK NAPTÁRA

Sztyai Pali és zenekara 1934 július 28-án a Gyöngyösi János gánybált rendez bvb cm mcsm tánctermében. Loganban, W. Va. nagyszabású Cigánybált rendez, melyre a logani és környékbeli magyarságot tisztelettel meghívja a rendezőség. A zenészek a legújabb szebbnél-szebb magyar és amerikai nótákkal fogják szórakoztatni a közönséget. Belépti díj: Férfiaknak 75c, nőknek 25c. Izletes harapnivalókról és hűstőkről gondoskodva van.

SAME PRICE today AS 43 YEARS AGO

Kc the best

25 ounces for 25¢

BAKING POWDER

ECONOMICAL AND EFFICIENT

Double Tested! Double Action!

MILLIONS OF POUNDS USED BY OUR GOVERNMENT

H I R D E S S E N
L A P U N K B A N

A REMÉNYSÉG KÖNYVE

LESZ LAPUNK JÖVŐ ÉVI NAGY NAPTÁRA, AMIN AMERIKA ÉS MAGYARORSZÁG LEGJOBB IRÓI MÁR DOLGOZNAK

Nem elfelejtett írók kiollózott öreg írásai, hanem

MAGYAR ÉS AMERIKAI MAGYAR IRÁSOK SOROZATA tölti meg a kétszáz oldalnál nagyobb könyvet, amely külömb lesz minden más eddig megjelent amerikai magyar naptárnál.

SENTIMREI MÁRTHA
FÜLÖP ILONA
FÁY-FISHER ANDOR
HOSKO ISTVÁN
SZEBENYEI JÓZSEF
KEMÉNY GYÖRGY
PÓLYA LÁSZLÓ
SZARVAS PÁL
POLGÁR SÁNDOR
DR. GERENDAY LÁSZLÓ

RUBIO
PÁLOS ERNŐ
GONDOS SÁNDOR
MELICHER ENDRE
NEMÉNYI ERNŐ
KELEMEN JÁNOS
DR. GÁLDONYI MIKLÓS
OROSZ ANTAL
HIMLER MÁRTON

és rajtuk kívül még egy tucatnyi hazai és amerikai magyar író dolgozik rajta, hogy olyan értékes naptárt adjanak lapunk olvasóinak, ami egyaránt értékes emlék és kedves olvasmány lesz otthonukban.

Szentimrei amerikai-magyar regényei, Fülöp Ilona napsütéses szivárványai, Dr. Gerenday realiztikus életképei, Szebenyei József kumora, Kemény, Pólya és Szarvas költészete, Hosko szatírái, Gondos Sándor meséi élénk változatot hoznak Neményi nagyszerű gazdasági szakírása, Orosz amerikai-magyar meglátásai, Kelemen életképei és Melicher történelmi kutatásai mellé, Gáldonyi Miklóst, a bölcsész-orvost szeretettel olvassa és hallgassa a lap intelligens olvasó közönsége, mely Rubio és Pálos szépírásait is örömmel veszi. A

REMÉNYSÉG KÖNYVÉBEN

meg lesz írva nagyjából a Roosevelt kormány jövő évi programja, amelyben gondoskodni fognak a munkátlanokról, a szegényekről, az öregekről és amely biztonságot hoz az öregkortól rettegő munkásoknak.

ÉVEZREDEK ÁTKOZOTT FÉLELMÉT TÁVOLITJA EL Roosevelt nagyszabású szociális javaslatával, amit januárban fognak benyújtani a congressusba, de amelynek ismertetése már benne lesz a

REMÉNYSÉG KÖNYVÉBEN

A közismert "Heti Szemle" írója adta ki és írta meg tavaly az "Új Deal Könyvét," amelyben a NRA és a Roosevelt kormány többi első alkotásai voltak ismertetve és magyar nyelven hasonló alaposággal, egyszerűséggel és érthetőséggel az új dealról még nem írtak. Ugyancsak a "Heti Szemle" krónikása írja meg azt a nagy szociális programot, amely a jövő évben reménységet és biztonságot hoz minden nyomorgó, rettegő, legázolt és megfáradt szegény embernek. Közismert tény, hogy Magyar-Amerika írói és újságírói közül a "Heti Szemle" írója áll a legszorosabb érintkezésben Washingtonnal és biztos lehet benne mindenki, hogy a "Reménység Könyvébe" irt információk tényleg fognak alapulni.

Nem kérünk most pénzt, nem kérünk most előjegyzést, mert mindenki megkapja idejében

A REMÉNYSÉG KÖNYVÉT

LAPUNK JÖVŐ ÉVI NAGY NAPTÁRÁT

amely valóban új reménységeket hirdet, új bizonyosságokat ígér a csüggedt embereknek.

A SZERELEM UTJA A GYOMRON VÉZET KERESZTÜL

De a vesé és hátfájós embernek nincsen sem étvágya

UROSOL

sem szerelme. Az

megszünteti a vese összes fájdalma, mert ez az egyetlen kipróbált hatásos gyógyszer, mely meg fogja önt gyógyítani úgy, mint azt a sok ezer beteget, akik örök hálával gondolnak ezen páratlan szerre

EGY DOBOZ ÁRA EGY DOLLÁR
HAT DOBOZ ÁRA ÖT DOLLÁR

Kapható a

GREINER

Szentháromság

Főgyógyszertárában

8902 Buckeye Road

Cleveland, Ohio

THE KANAWHA VALLEY BANK

CHARLESTON, W. VA.

ALAPITVA 1867-BEN

A FEDERAL RESERVE SYSTEM TAGJA

Ez a hatalmas pénzintézet 67 év óta szolgálja becsülettel ügyfelei érdekeit

Érezze magát biztonságban s helyezze el megtakarított pénzét az állam legerősebb bankjainak egyikében. E bankban elhelyezett betétek kétszeresétől dollár összegig garántálva vannak a Szövetségi Kormány által. Külföldi osztálya teljes felelősség mellett utal át pénzt a világ bármely részébe, akár dollárban akár más pénznemben

INTÉZÉSE. ÁLLAMI KOMPENZÁCIÓS ÜGYEK. BEN SZEMÉLYESEN KÖZBENJÁR

CSANÁDY PÉTER
Külföldi Osztályvezető.

HAJÓJEGYEK MINDEN VONALRA, HAZAI PERES ÉS PERENKIVÜLI ÜGYEK SZAKSZERŰ

» » » » Két Legény - - Két Világrészben « « « «

IRTA: SZENTIMREI MÁRYHA

Folytatás

Tanácsot kérni nem ment senkihez. A kovácsékhoz se. Nem bízott már bennük.

— Érnei kell mindennek, mint a buzának, gyümölcsnek, azután majd elvállik, mit kell cselekednem — gondolta.

Aratásra testileg megint egészséges volt, mint a makk. Őszre, amit csak lehetett, helyrehozott az elhanyagolt gazdaságban. Sok mála tapasztaltabb se járt volna el annyi körültekintéssel és szorgalommal, mint ő, ami tekintélyt szerzett neki a gazdák közt. És télen, mikor künn a szunnyadó földeken már semmi se érett — érlelődni kezdett az ő elhatározása.

Egy délelőtti idegen ember kíséretében állított be hozzá keresztapja, aki nem akarta észrevenni Tamás elhidegülését s mindent elkövetett, hogy visszaédesgesse magához.

— Vevőt hozok a borodra — mondta. — Szalóky Péter uratam, aki csak pár napja érkezett haza Amerikából.

Szalóky Péter kezelt Tamással. Valaha délceg ember lehetett, de most már kissé elöregedett s két térde megrogyant. Ahogy a magyar szót ejtette, arról azonnal észre lehetett venni, hogy sokáig tartózkodott idegen világban.

— Tizenegy éve nem jártam itthon — mondta. — A pennsylvániai bányákban nyelt szénport ezután jó boroskával akarom leöblíteni. De csak ha igazán jól ad. Mert kutyavélékot, azt minden tilalom ellenére Amerikában is mérték.

— Adok abból, amelyik majd legjobban ízlik. Mindjárt hozok fel kóstolót. Tessék addig helyet foglalni.

Tamás nyitotta vendégei előtt a tiszta szoba ajtaját.

— Borkóstolás legalkalmasabb a helyszínen — oktatta keresztapja. — Menjünk a pincébe.

— Csakhogy idefent egy kis pogácsára jobban csuszna az ital — vetette ellene Tamás.

— A pogácsát nem utasítjuk vissza, leviszük azt is a pincébe — döntötte el Szalóky a vitát.

Venyigéné, aki a tűzhely mellé húzódva hallgatta a beszélgetést, már rakta is rózsás tányérra a barnára sült borsos tepertős pogácsát, melynek illata betöltötte a konyhát. Véletlenül pár perccel előbb húzott ki egy óriási tepsiel a kemencéből.

A kovács ránézett a pogácsára s csettintett nyelvvel. Nyomban pártját fogta a tányérnak, vitte. Tamás elől ment a gyertyával,

középen Szalóky, hátul a kovács, aki már menetközben bekapott egy pogácsát. Azon forrón szerette.

Tamás nem szívesen ment le a pincébe, előtte még mindig az az irtózatoss kép lebegett, mikor nevelőanyja arca borulva feküdt ott — holtan. Éppen azért kevés szót ejtett, hagyta a kovácsot beszélni, aki adta a házigazdát. Végig kóstolták úgy az ujbort, mint a régiéket s mire az amerikai kiválasztott magának egy hordóval, mindkettőjüknek jó kedvük kerekedett.

— A szekerem a kovácsnál van, megyek érte, aztán mindjárt feltesszük azt a hordót — indult volna az amerikai.

— Avval ne tessék fáradni — tartóztatta Tamás. — A szekeret ide állítja a kocsisom, nekem meg legyen szerencsém ebédre.

Az amerikai nem nagyon szabadkozott, a kovács pedig — már kissé pityókusan — megsértődött.

— Hát én mi vagyok? Kutyá, vagy a keresztapád? Hogy engem nem marasztalsz?

— Keresztapám itthon van, marasztalni se kell... meg aztán attól tartok, hogy megharagszik keresztanyám, ha itt fogom ebédre, — békítette Tamás, aki szeretett volna egyedül maradni az amerikkással.

— Nem úgy szoktattam keresztanyádat! — dicsekedett a kovács. — Még menyecske korában kékre-zöldre vertem, ha haragudni próbált.

Szalóky Péter fáradt, ködös tekintete megelégnült.

— Itthon ebben a tekintetben még jó világ van, nem úgy, mint Amerikában, ahol nem lehet veréssel megregulázni az asszonyt. Rá is kapnak ott az asszonyok úgy az emberre, hogy befogják mosogatni is! Jó, hogy én nem vittem ki magammal a feleségemet. Ráfér a ránkaszédés: alig jöttem haza, már is kifogásolja, hogy borozgatok. No, ha legközelebb jár a szája, meg is kenegetem úgy, hogy megemlegeti! Azt érdemelném, hogy megfújja a helyemet is, amiért 11 évig kapogatta a dollárokat. Semmiért! Se nem mosott rám, se nem főzött. Én kerestem azt a pénzt, amit most eliszok... én szenvedtem érte, hát egy kis bufelejtőt csak megérdemlek ezen a cudar világon, nem igaz! — Hogyha... hogyne — helyeselt a kovács.

Mindketten Tamásnál maradtak ebédre, aki tulajdonképpen csak azért hívta meg Szalókyt, mert egyet-mást akart tőle kérdezni az amerikai viszonyokról. Ezt a célját el is érte. Szalóky nyelvével megoldotta a bor s kérdés nélkül is dőlt belőle a szó. Nem volt

józanon se olyan világoseszű ember, aki mit nem s így beszédének sok volt az alja.

Többet beszélt amerikai szalonokról, felhőkarcolókról, burdosnékről, mint ottani magyar munkások sorsáról. Magáról annyit mondott, hogy az első években Baltimoreban vasgyárban dolgozott.

— Förtelmes város az! Csupa keskeny, kanyargós utca. Magas, füstös téglafal. Ott egye meg a fene! Ott pattant a szemembe egy vasszilánk, majdnem megvakultam. Elég volt a gyárból. Aztán már inkább csak bányában dolgoztam.

— Hol? — érdeklődött Tamás.

— El se tudnám sorolni valamennyi plézt, amelyiken megfordultam. Voltam West Virginiában Lundalen, Ohio-ban Maynerdon, Illinoisban Divernonban, Valieren, Indiában Hammonban, Pennsylvániában Heilwoodon, Russeltonban, Kulpmonton...

— Szédül már a fejem ettől a sok veszekedett idegen névtől... ígyunk rá egyet — indítványozta a kovács.

Tamás töltött a rózsaszínű rízlíngből s a régimódi metszett poharak összecsendültek. Ittak. Szalóky szinte olyan áhitattal, mint a reformátusok urvacsora vételkor s ezüst kehelyből.

— És hol volt legjobb dolga? — kérdezte Tamás.

— Legjobb? Sehol! — horkant föl Szalóky, mintha a tyukszemére léptek volna. — Egyik helyen többet kerestem, a másikon kevesebbet szenvedtem, de kivert, kódorgó kutyá voltam mindenütt...

Olyan rettenetesen, sajnálta önmagát, hogy vérekes szemei sarkában megjelent két könnyecsepp.

Sziráki tréfásan hátha vágta. — De érdemes volt szenvedni, mi? Hozott jócskán dollárokat, mi?

— Hát igen! — csuklott egyet Szalóky. Kiegyenesedett s a mellére ütött. — Hoztam! Szerzettem annyit, hogy most már itthon lehetek valaki!

— Így keverte a dicsekvést a panasz-szal, mint a bort a szódavízzel.

— És a gazdálkodást nem próbálta meg? — vallatta tovább Tamás.

— De igen. Elcsalt egy cimborám Argentínába... ott egye meg a fene! Nem volt szerencsém... odavesztett a pénzem, amit az első három évben kerestem. Farmra csak annak érdemes menni, akinek van annyi kitartása, hogy egyetlen rossz esztendő nem juttatja koldusbotra.

— De hát vannak, akik farmokon boldogulnak? — kapott szavain möhön Tamás.

— Persze, hogy vannak elegenden: ott egye meg őket a fene!

— Mi gondod van neked a farmerekre? Tán ki akarsz vándorolni? — firtatta a kovács.

Tamás nem felelt, mintha nem hallotta volna kérdését. Ismét töltött. Mire megebedtek, Szalóky teljesen elázott. Szerencsére nem kötekedett, mint sok ittás ember, hanem elérzékenyült. Bucsuzáskor egyre ölelgette Tamást. Venyigénének pedig kezét csókolt, vagy tizszer egymás után, hasztalan húzódozott.

— Olyan jó... jó káposztás rétest, amilyent asszonyosság csinált, az Egyesült Államok elnöke se evett soha... soha... Medálával kéne feldiszipteni az ilyen asszonyt! — dadogta.

Venyigéné beérte volna egy dollárnyi emlékekkel is, de ezzel nem tisztelte meg az amerikai.

Nem hívta senki, mégis erősen fogadkozott, hogy visszajön — mihelyt elfogy ez a kis bor — másik hordóért.

— Hogyne jönnék vissza az ilyen fain legényhez, az olyan asszonyhoz, akinek a rétest húzó két kezét meg kellene aranyozni.

Szalóky annyira gyengén állt a lábán, hogy a kovács segítségére szorult a felszállásnál s Tamás sugva utasította kocsisát, hogy hajtson ő Laputóig, mert félős, hogy a kaputos ember a lovak közé esik, vagy egyéb baj éri.

Mialatt a távolodó szekér után néztek, Sziráki nevetve fordult Tamáshoz.

— Va'ami egy ember ez a Szalóky! Az uton egyik lováról elvesztett a patkó, azért jött hozzám. Egyébként ismertem, még mielőtt kivándorolt. Ő volt a legkisebb gazda Laputón, neki volt a legrosszabb szekere, lesoványodott lova s porig alázkodott meg egy "hozom"-ra felvert patkóért. Most meg hogy kitartja magát, milyen hangos! Bort tudakolt. Jó bevétőt hoztam, mi? Mert ez, amit 11 év alatt szerzett, most mind le fogja eregetni a torkán — úgy nézem.

— Elég rosszúl tenné — felelte Tamás. A kovács ravaszul hunyorított.

— Hallod-e, én kitaláltam, hogy a vágyakozásod Amerika felé huz, mi? Csakhogy katonakötelesnek nem adnak ám utlevelet.

— Tudom.

— De ha szándékozt mégse tudnák a fejedből kivetni, van ám annak módja. Mert hazudik a közmondás, hogy azt mondja: "Legjobb az egyenes ut!" Fenét! Van elég olyan hely, ahová egyenes uton el se lehet jutni, csak görbén.

— Hát ha ennyire marasztal keresztpapam, dehogy hagyom itt Komorócot!

A kovács elérte a keserű tréfát, adta a jót.

— Én leszek az utolsó, aki marasztal. Tudom, itt ég a föld a talpad alatt, fáj minden, ami veled történt. Ha nagyurak szíve fáj, elmennek világot látni. Az talán neked is használt. Eredj, próbáld szerencséd. És ha el akarsz majd adni a gazdaságod, keríték én rá bevétőt. Lehet, hogy a szőlőt magam is megveszem. No, Isten áldjon meg! — köszönt el, mikor Tamás nem szólt semmit. Egyelőre beérte vele, hogy tüzes taplót dugott a fülebe. Majd elszalad, ha megbokrosodik.

— Világgá kergetne, mert még mindig félti tőlem a lányát s fáj a foga a szőlőmre, pedig már elegend nyerekedett rajtam — gondolta Tamás. Pedig kell már Panni a... de nem nekem.

Az amerikai két hét múlva megint előjött, egyedül és józanon. Lehet, hogy nem úgy indult, de utközben kitisztult a feje. Tamás kapott az alkalmon s néhány óvatos szót ejtett el arról, hogy talán eladná házát, földjeivel együtt, ha ki tudna jutni Amerikába.

— Érttem! — vigyorgott Szalóky. — Magának ártalmas a komoróci levegő. Hallottam egyet-más.

És mindjárt elbeszélte mindazt a csalafintaságot, amit 11 év alatt hallott olyan amerikaiaktól, akiknek Magyarországon nem adtak utlevelet. Tamás feszült figyelemmel hallgatta s észbe vésett mindent.

Nemsokára leest a hó s a hosszú eszték ránehazdtek a bánatos legényre, ki nem vett részt a falu téli szórakozásain. Őt már nem csalogatta a fonóba a nóta...

Igy ért meg elhatározása, lassan, mint a fontos körte. Már csak a sirok marasztalták s nagykorúsítását várta.

Tavasza az is megjött. Mihelyt szabadon rendelkezett vagyonával, közhírré tette, hogy háza, földjei, szőlője eladók, — akár együtt, akár külön-külön.

— Meggondoltad jól? Mi szándékkal vagy ezután? — kérdezték jóakaratu szomszédai.

— Meggondoltam... Majd Budapesten nézek valami foglalkozást után. Kiképezem magamat postásnak, vagy villamos kalauznak. A gazdálkodáshoz nincsen semmi kedvem. Mivel nem fogták meg el az igazi gyilkost, nincs nekem Komorócon maradásom.

— Te tudod legjobban — hagyták rá a szomszédok.

(Folytatása következik)

Magyar kötelességek

EGY SZELID POFON, AMIT MEGKAPTAM

Ebben az országban, az egész világból összevert nemzetközi forgatagban, szükségünk van egymásra, hogy a nagy nemzetközi versenyt megálljuk.

Ahogy az élet nehéz óráiban a családtagoknak szükségünk van egymásra, ahogy a családtagok segíthetnek és segítenek egymáson, ugyanúgy szükségünk van, mint egy nemzetség tagjainak, egymásra.

Valószínűleg nem vesznénk el akkor sem, ha nem lenne szervezett magyar élet ebben az országban, de a józan ember nagyon jól tudja, hogy az élet nehezebb lenne és kellemetlenebb lenne mindannyiunk számára.

Magyar intézményeink, egyleteink, egyházaink, lapjaink nélkül nagyon szomoró életre lennénk kárhoztatva, mert ezeken az egysegeken keresztül nyújtjuk ki egymás felé nemzetségünk segítségét, mikor arra szükség van.

Az egybetartozás érzése természetesen kötelességeket rak mindannyiunkra és aki a nemzetség kötelezettségei alól kibújik, az visszaél a helyzettel, az nem érdemli meg, hogy szükség esetén szoba álljon vele a magyarság.

Ezt az elvet vallotta mindig a sorok írója és ha a származásával együtt fakadt ösztöne nem vitte volna a magyar közösségekhez, akkor oda vitte volna a józan esze, a kötelességtudása és a — becsülete.

Az életbiztosítást az amerikai kereskedelmi társulatok aszerint

mérik, hogy kinek mi a mestersége, kinek milyen chance-e van a mesterség folytán a korai vagy késői halálra.

A betűvető ember olcsóbban kaphat biztosítást, mint a munkásember.

Mert nincs annyiféle veszedelmek kitéve.

Mindenesetre olcsóbban kaphat biztosítást az amerikai vállalatoknál, mint a magyar egyesületeknél, amelyeknek a rájája a munkásemberekhez mérten vannak mindenkinek egyformán meg szabva.

De soha e sorok írója tükörbe nézni nem tudna, ha nem lenne tagja országos magyar egyleteknek.

Nemzetiségi ösztönből, amely magyar társaságba hajtja, józan számításból, amely megérteti vele, hogy baj esetén a saját nemzetségebeliek előbb nyújthatják ki segítő kezüket feléje és — becsületből, mert a kenyerét magyar betűvetéssel keresi.

Ebben a felfogásban írom huszonegy éve, hogy KÖTELESSÉGE minden magyar embernek a magyar intézményeket támogatni, ebben a felfogásban szálltam sikra mindig azok ellen az "elamerikaiasodott" vagy fehér galléros honfitársak ellen, akik a magyar intézményeknek háttal fordítottak.

Néha azonban megtörténik, hogy az embert a legszebb célok felé való útjában olyan tilalomfák állítják meg, amelyek mellett szó nélkül nem szabad elhaladni.

Ez történt velem a napokban és nem lennék tisztességes a magyarsággal, az olvasókkal és önmagammal szemben, ha a dolgot elhallgatnám.

Detroitban élve, néhány naplott valósággal "rádzsumpoltam" egy-néhány honfitársra, akikkel együtt szoktam a vendéglőben ebédelni.

Három magyar orvos, egy magyar származású fogorvos, két hivatalnok volt az asztalnál rajtam kívül és keserű szemrehányást tettem valamennyinek, mikor megtudtam, hogy egyik sincs magyar együletben.

És arra kértem valamennyit, hogy csatlakozzanak az egyik országos együletünk angol osztályába.

Ugy éreztem, hogy igazam volt, hogy joggal beszéltem kissé talán arrogáns hangon, mikor a nemzetség kötelezettségeit hangoztattam és igazam lett volna — más esetben.

Ebben az esetben nem volt jogom olyan erősen beszélni, de azt akkor nem tudtam.

Azóta, megtudtam és mélységes szégyennel érzem, hogy az ember milyen könnyen és gyakran tévedhet.

Megtudtam ugyanis, hogy éppen az a magyar egyesület, illetve annak a detroiti nagy osztálya fogadott egyszer lengyel

orvost magának, amelynek az angol nyelvű osztályába toborozni próbáltam.

Lengyel orvost fogadtak abban a városban, amelyben legalább egy tucat magyar orvos él, még pedig kitünő magyar orvosok, akik nemcsak a magyarok közt bírnak nagyon jó névvel a városban.

És én éppen három magyar orvosra dzsumpoltam egyszerre, hogy kötelességük belépni abba a magyar együletbe.

Ritkán ért nagyobb megszeppenés az életben, mint amikor megtudtam, hogy annak az együletnek az igen tisztelt osztálya egyszerre hadat üzent minden magyar orvosnak és egy pár megmondolatlan, nagyhangú és nagyszájú emberre hallgatva más nemzetségű orvost kerestett magának, mert az állítólag olcsóbban vizsgált ötven centtel.

Mindenki tudja, hogy nem az ötven centes különbség vitte a honfitársakat a lengyel orvoshoz.

Hanem a személyes gyűlölködés, a személyes bosszu, a személyes butaság, amely még ma is nagyon hangos egy-két magyar együletben.

Annak az együletnek, illetve annak az osztálynak a tagsága bizonyára van olyan józan és tisztességes magyar ember, mint akárki más az országban.

És az osztály többsége bizonyosan nem akart lengyel orvost az együletnek. Az rá a bizonyíték, hogy nagyon hamar utilaput kötöttek az illető talpára.

De az osztályok és az egyletek nevében — sajnos — csupán azok rendelkeznek, akik eljárnak a gyűlésre, és a gyűlésre azok mennek el MINDIG, akik soha nem férnek a bőrükben.

Akik keresik a civódást, akik a személyes barátság vagy ellenségeskedéstől üzelve az együletket választják ki csatátérnek, ahol a harcokat megvívják.

Nem érdekelték a részletek, nem is akarok azokra kitérni.

Nincs is rá szükség, nem is lenne annak értelme.

Az említett osztály magatartását nem lehet sem mentetni, sem magyarázni, az olyan szégyenletes dolog volt, aminek foghatót keveset találunk az országban.

Mert ha Detroitban egy vagy két magyar orvos lenne, akkor TALÁN lehetne magyarázatot keresni a dologra. Talán akkor azt mondanánk, hogy az egy vagy két magyar orvos gyengébb az átlagnál.

De ahol annyi a magyar orvos, mint Detroitban, ott megbocsáthatatlan komiszkodás volt, hacsak rövid időre is, hogy más

nemzetiségű orvoshoz fordultak.

Mert amilyen kötelessége MINDEN magyarnak, hogy tartozék valamilyen magyar közösséghez, éppen olyan kötelessége minden magyar közösségnek, hogy magyarokat pártoljon.

A kötelesség nem egyoldalú és amennyi kötelességünk van nekünk egyénenként a közösséggel szemben, annyi kötelessége van a közösségnek az egyénnel szemben.

Megértheti mindenki, hogy mikor ezt a hihetetlen históriát megtudtam, erősen szégyenltem magam az együletem és a magyar közösség nevében és csak egy mentséget tudtam azóta is találni.

És úgy érzem, hogy igazságon alapul a mentségem.

Hogy nem az átlag magyar, nem az egyletek többsége, hanem annak hangos, nagyszájú, teletorku, megmondolatlan, botránykoztató kisebbsége hajtja néha a magyarokat ilyen fónák helyzetbe.

A detroiti magyar orvosokkal azóta a magyar egyletek iránti kötelességeikről nem olyan békén beszéltek. De még mindig úgy érzem, hogy azok a kötelességek fennállnak.

Éppen azért állnak fenn, mert az a néhány ember, akik a gyűléseken néha üres fejű handabandáznak, nem a többség akarát szerint, csak annak nevében beszélnek.

Ezt bizonyítja az is, hogy az a lengyel orvos nem hosszú ideig maradt orvosa az együletnek.

Csupán addig, amíg a tagság többsége rájött, hogy milyen véreken és komiszul igaztalanok voltak itt önmagukkal és a magyar orvosokkal szemben, akik tagjai az általános magyar egysegeknek.

Remélem, hogy máshol ritka az ilyen eset, de ahol az mégis előadná magát, ott kezdjenek gondolkodni a magyarok.

És ha ugyanazt a szolgáltatást ugyanannyiért magyaroktól is megkapják, ott éreznek kötelességnek, hogy elsősorban a magyart pártolják.

Egyénenként is érdeke és kötelessége ez a magyarnak, de a magyar testületnek ez mindenképpen és mindenkor KÖTELESSÉGE. Amilyen KÖTELESSÉGE a magyar intézmények támogatása minden magyarnak.

This delicious cheese food is DIGESTIBLE AS MILK ITSELF!

Hidden in Velveta's richly mild Cheddar Cheese flavor are health-protective elements of many foods. It's wonderful for children. Serve Kraft Velveta—in sandwiches, in cooked dishes... often!

Szent-István szombatján, AUGUSZTUS 18-ÁN Délvidéki magyarok testvéri találkozója

WILLIAMSONI BÁNYÁSZNAP

MINDENKI LEGYEN OTT A CSALÁDJÁVAL ÉS A BARÁTAIVAL

EGYLETI KALAUZ

K Ö S T Ö L Ó

MOST LEHET POLITIZÁLNI

A WILKER-BARRE-I I. MAGYAR KOSSUTH LAJOS BS. EGYLET Alapított 1892 Február 27-én

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, 453 Main St., Evansville, Pa.

Elnök Janki József. Titkár Bódi István. Pénztárnok Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa. Jegyző Jenki Endre. Betegápoló Gyúri József. Hármastagú bizottság: Jencsik György, Márton István és Gyúri László.

Minden az egyletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál Fekete József, címe: 527 Northampton St., Kingston, Pa.

A CONGOI ELSŐ RÁKÓCZI FERENC BÁNYÁSZ BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET Alakult 1894 január hó 11-én Székhelye: Congo, Ohio

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján a Ref. Templom alatt iskolában, Drakes, Ohio.

Díszelnök Bucsó András. Elnök Titka János. Alelnök Rezes János. Pénztárnok Haralyda János. Titkár Jégző Pál. Jegyző János, címe: 85, Congo, Ohio. Pénztári titkár Kocsis István. Ellenőr Tóth V. István. Naplóvezető Varga András. Hármastagú bizottság: Szánó János, Pórkoláb Sándor. Titka Péter. Betegápoló Congó Horváth Sándor; Drakesen Lukács András. Zászlótartók: Titka Sándor, Dudas Péter. Teremőr Lukács András. Egyetl. orvos Dr. James Miller. Hivatalos lap Magyar Bányászlap.

LATROBE, PA. ÉS KÖRNYÉKE JÉZUS SZT. SZIVE R. és G. KATH. MAGYAR BETEGS. EGYLET. Székhelye: Latrobe, Pa. Alakult 1905 február 5-én

Az egylet tisztikara: Elnök Lévy Mihály. Titkár-pénztárnok Varga István. Gyűjtőbiz. Vencze János. Ellenőr Jambor István. Gyüleseit tartja minden hónap harmadik vasárnapján délután 2 órakor Dorothy-n, Vincze József tagtárs házában.

ELSŐ TUG RIVER-I MAGYAR MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET Alakult 1908 Október hó 1-én Székhelye: Gary, W. Va. Hivatalos lapja: Magyar Bányászlap

A Főtitkár: Főelnök Kiss Imre. Főalelnök Id. Nagy Mihály. Főtitkár Lázár László, Box 805, Gary, W. Va., a vidéki tagok levelei hozzá küldendők. Főjegyző Varga László. Főpénztárnok Soltész József. Hármastagú bizottság: Horváth János, Ifj. Nagy Mihály, Buzsák József. Főellenőr Ifj. Nagy István. Szeretők Kiss Imre. Póttag Ifj. Nagy Mihály.

A főtitkár minden hónap utolsó vasárnapján délután 10 órakor tartja gyűléseit a Gary-i Hallban.

Első Osztály, Filbert, W. Va. Elnök Horváth János. Alelnök Ifj. Nagy István. Titkár és jegyző Varga László, Box 202, Filbert, W. Va. Pénztárnok Soltész József. Ellenőr Id. Nagy Mihály. Betegápoló Csűrő József. Hármastagú bizottság: Ifj. Nagy István, Szabó Mihály, Horváth János. Ajtóőr Szabó Mihály. Zászlóvivők: Amerikához és Magyarhoz Ifj. Nagy Mihály, gyászhoz Id. Nagy Mihály.

Gyüleseit tartja minden hó 13-ika utáni vasárnap a Filbert-i katolikus templom alatt.

2-ik Osztály, Gary, W. Va. Elnök Márkus Demeter. Alelnök Szűcs János. Titkár Kiss Imre, Box 404, Gary, W. Va. Jegyző Buzsák József. Pénztárnok Lázár László. Hármastagú bizottság: Márkus Demeter, Szűcs János, Szász György. Gyüleseit minden hó harmadik vasárnapján tartja a Gary-i Hallban.

3-ik Osztály, Pageton, W. Va. Ideiglenesen a 3-ik Osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az 6 címre küldjenek.

4-ik Osztály, Ream, W. Va. Ügykezelő Szász György, a helybeli és vidéki tagok havidíjait és egyéb befizetéseit hozzá küldendők Box 312, Gary, W. Va.

6-ik Osztály, Red Jacket, W. Va.

Ideiglenesen a hatodik osztály ügyeit a központi titkár végzi, azért a tagok minden levelet az 6 címre küldjenek. Címe: Lázár László, Box 805, Gary, W. Va.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 248-1K FIÓKJA MONAVILLE, W. VA.

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján Loganban, Gyöngyösi János Colonial Hotel termében. Elnök Király József. Alelnök Kovács András. Titkár-pénztárnok Viz János, Box 95, Monaville, W. Va. Jegyző-ellenőr Kish András. Számvizsgáló bizottság: Kun Lajos, Németh István, Fazekas József. Betegápoló minden tag, akit arra a titkár-pénztárnok kinevez. Betegápoló az egész körzetben Tábori Oszkár. Zászlóvivőket az elnök esetenként nevez ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 57-1K OSZTÁLYA CLARKSBURG, W. VA. Alakult 1907 Augusztus 25-én

Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján a Williams Hallban a Second Streeten délután 2 órától kezdve.

Elnök Kiss Antal, Box 36, Dawmont, W. Va. Alelnök Mészáros József. Titkár Grega János, P. K. Mine, Clarksburg, W. Va. Pénztárnok Nemes János, R. 2, Box 14, Clarksburg, W. Va. Elnök Veszprémi Dániel. Alelnök Va. Ellenőr Pavlik Mihály. Hármastagú számvizsgáló bizottság: Szakály György, Pavlik Mihály, Oláh János. A betegápolót az elnök és pénztárnok nevezi ki. A zászlótartókat az elnök nevezi ki.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 293-1K OSZTÁLYA THORPE, W. VA.

Elnök Tóder László. Titkár és pénztárnok Ifj. Kujbas Mihály, Box 124, Thorpe, W. Va. Betegápoló Juhász Lajos. Hármastagú bizottság: Imre Mátyás, Kiss András és Szidióczki József.

Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján a 11-es református egyház termében.

MUNKÁS BETEGSEGÉLYZŐ SZÖVETSÉG 84-1K OSZTÁLYA HOMER CITY, PA.

Elnök Sipos Pál. Pénztárnok és jegyző Obhsut Pál, Box 14, Luzerne Mine, Pa. Titkár Sipos Gyula, R. F. D. 3, Box 58, Homer City, Pa. Betegápoló titkár a titkár nevezi ki.

Gyüleseit tartja minden hó harmadik vasárnapján, Tide Mine, Pa.-ban.

A VERHOVAY SEGÉLY EGYLET 32-1K FIÓKJA Székhelye: Gary, W. Va.

Elnök Kovács Gyula. Alelnök Kiss Imre. Titkár és ifjusági ügykezelő Magyar József. Pót-titkár Róth György. Betegápolók: 6-on Dolgos Mihály, 3-an Dudas Pál, 10 és 11-en Lócs László. Zászlóvivők: Magyarhoz Hegedűs József, Amerikához Csulák András, Gyászhoz Dudas Pál. Kerületi delegátus Popovics Péter. Pót-delegátus Magyar József.

Gyüleseit tartja minden hónap első vasárnapján délután 2 órakor a Gary gyűlésteremben.

LOGANVIDÉKI MAGYAR TÁRSASKÖR LOGAN, W. VA.

Elnök Molnár Károly. Alelnök David Lajos. Titkár Antal János. Levelező titkár Bak Zsigmond. Pénztárnok Nagy Sándorné. Bizottsági tagok: Antal Jánosné, Király Anna és

MARYLANDI FARMOK 36 akér, 16 épületek, \$2000.00; 55 akér, 16 épületek \$2000.00; 35 akér, állami uton, 16 épületek \$3000.00. — Irjon farm-bargainokért még ma A. S. CALHOUN Parkton, Md.

DR. S. M. SIMON

Ohazában végzett BELGYÓGYÁSZ és SÉRÉSZ. HOLLAND Bldg. LOGAN, W. VA. Röntgen és Villanykezelések. Rendel naponta: 10-től 12-ig, 2-4-ig és este 7-től 9-ig. Telefon: 348. Lakás telefon 347

Nagyon kevés ember képes magának a Hanfstaengl nevét megjegyezni, bár mindenki olvasott róla eleget a lapokban.

A német gentleman valamikor a Harvard egyetemen tanult és nemrég kiérkezett, hogy a vele végzett ifjak husz éves találkozásán részt vehessen.

Mivel Hanfstaengl Hitlernek közeli barátja, érthető, hogy érdeklődéssel fogadták, de érthetetlen, hogy a liberális és radikális elemek tüntettek ellene és zavargásokat rendeztek a tiszteletére az ország különböző városaiban.

A Nazik ellensége és különösen a kommunisták azt kívánták, hogy a német urat deportálják, de olyanok is akadtak, akik még kellemetlenebb dolgot akartak.

A vendéget tehát detektívek őrzik és kísérik mindenfelé az országban, mert sem a kormány, sem az államok fejei nem akarják, hogy merényletet kövessenek el a német Nazi ellen, amíg nálunk lesz.

Ha az ember nem lenne tisztában a kommunisták taktikájával, türelmetlenségével és diktatórikus hajlamaikkal, akkor most megtanulhatná, hogy mit jelenthet a kommunizmus uralomra jutása egy nemzetnek.

Amíg ők maguk valahol! kisebbségben vannak, addig tele szájjal követelik, hogy a többség a kisebbség jogait tisztelje, hogy a kisebbségnek a szabad szót, a szabad tüntetés jogát, a szabad szemtelenkedés és rendetlenkedés jogát is megadják.

A világ legtöbb államában nagyrészt meg is adják nekik ezeket a privilégiumokat és szabadon hirdethetik, amit akarnak. Nálunk a kommunisták tovább mennek, mert tovább is mehetnek.

Ha üldözött radikális ember jön az országba, teljes szólásszabadságot követelnek annak is, ünneplik és mindenkit lehurrognak, aki vitába mer szállni a vörös vendéggel.

Ez helyes így, mert a demokratikus berendezkedés igenis biztosítja és kell hogy biztosítsa mindenkinek a meggyőződés és a szó szabadságát.

De amíg a vörös elvtársak a világ minden üldözött kommunista számára egyenesen legelővé akarják tenni ezt az országot, amíg ők haragosan gorbabáskodnak, ha egy-egy vörös igazgatót esetleg itt nem szívesen fogadnak, a maguk számára egészen másként mérik az igazságot.

Az ő ellenfeleiktől meg akarják vonni mindazt a szabadságot, amit az elvtársaik és a maguk számára követelnek.

Ordítva kiabáltak, hogy Goldmann Emmát be kell engedni és elképzelhetetlen dühvel fordultak a Coolidge-Hoover kormány ellen, mert egy pár közismert kommunista számára nem nyitották meg Ellis Island kapuit. (Az a láma jogos volt.)

Ugyanakkor azonban ők igenis ki akarták zárni Hanfstaengl, ők zavargásokat rendeztek ellen, azon voltak, hogy a szót bele fojtsák, bár a német vendég egyetlen politikai kijelentést nem tett, amíg köztünk volt.

Ha a kommunisták azt hiszik, hogy ezek a taktikák barátokat nyerne a vörösek ügyének, akkor csalódnak.

Mert a józan emberek, akik igenis megadják és megkövetelik

a kommunisták számára is a szabad mozgás és szabad szó jogát, undorral fogják látni, hogy mindent a vörösek az ellenkező véleményről meg akarják erőszakkal tagadni.

Még azok is elidegenednek a vörös céloktól, akik pedig talán elvben helyeselnék a kommunizmus vagy szocializmus valamilyen formáját, mert úgy érzik, hogy ilyen türelmetlenséget tanító elem nem biztosíthat kellő életet az emberiségnek.

Ha a kommunisták azt követelik, hogy aki velük nincs egy véleményen, az elnémuljon, akkor inkább soha ne legyen kommunizmus, még abban az esetben sem, ha az esetleg kevesebb igazságtalanságot jelentene, mint a mai rendszer.

Az emberek a szabadságot — már azért a limitált szabadságot is, amit jelenleg élveznek — hihetlenül sokat áldoztak és szenvedtek.

És arról lemondani soha nem fognak.

Lehetséges, hogy egy-egy államban terrorral a hatalmat a vörösek ragadják magukhoz, de ha az uralmuk olyan türelmetlen lesz, mint amilyenek a kisebbségben, amikor máris terrorizálni akarják a többséget, akkor a vörös rendszerből aztán nem kérünk.

Mert ha már terror alatt kell léteznünk, akkor inkább csak terrorizáljunk az értelmesebb emberek bennünket, ha már nem adnak meg a szabad szót, akkor csak inkább a többség akarata vonja azt meg tőlünk, nem pedig a lármás, vörös, rakoncátlanok, rendetlen és basázkodásra hajlamos kisebbség.

FELHÍVÁS

AZ AMERIKAI MAGYAR KATHOLIKUS EGYLETEK VEZETŐIHEZ ÉS TAGJAIHOZ.

Közel két évtized óta állandóan beszéd tárgyat képezi a magyarok között egy eszme, melynek megvalósulása hasznára válnék az egyetemes amerikai magyarságnak. Azonban a beszélgetésnél és egy-egy újságcikk megírásánál előbbre nem tudunk eddig haladni.

E cikk megírása alkalmával is az a gondolat lebeg előttem, hogy ennek is az lesz a sorsa. Mégis megindítjuk utjára, azzal a tudattal, hogy ezt nem egy magános ember bocsátja útjára, hanem egy nagy katolikus magyar intézmény, melynek 35 éves mult, több mint ezer tag és több, mint százezer dollárnyi vagyon áll a háta mögött.

Mint előbb említettük, egy eszme megvitatását adjuk a magyar katolikus egyeteket vezetői és tagsága elé: Egyesítsük az Amerikában szétszórta élő, külön-külön működő betegsegélyező és halálselelő biztosságot fizető kisebb-nagyobb egyeteket. Egyesítsük addig, amíg lehetséges, amíg nem késő.

A bridgeporti Szent László Egyet 1899 augusztus 5-én alakult. Most fogja megünnepelni 35 éves jubileumát. E jubileum megünneplésének keretében bocsátjuk ki felhívásunkat minden magyar katolikus egyesülethez. Vegyék tárgyalás alá felhívásunkat. És ha lehetséges, küldjék el képviselőjüket

LABOR DAY ÜNNEPÉN . .

Bridgeport, Conn. városába egy értekezletre, ahol az eszmének részleteit az egybegyűlt képviselők megtárgyalják. Akik pedig a távolság miatt nem jöhetnek el, de támogatják az eszmét, azok írják meg véleményüket az egybehívó testület titkárnak aláb-

kor a vörös rendszer nem lesz, mert nem lehet sehol állandó.

Mert akárhogy van, akármilyen furcsán hangzik a jelenlegi részleges elnyomatásban, az emberiség igenis a szabadságot becsüli és ennek köszönheti a kommunista kisebbség, hogy szabad nekik a többség véleménye ellen beszélni, igazgati és igazgáskodni.

Mikor ők egy ellenfelük ellen fordulnak, mikor ők, az aránytalan kisebbség a többséget kívánják terrorba helyezni, akkor néha gondolkozni esnek a többségben, hogy érdemes-e, szabad-e, lehet-e nekik megadni azt a szabadságot, amit ők is élveznek?

A Hanfstaengl elleni tüntetés kószoló volt abból, hogy mit jelenthet a vörösek esetleges uralma, ha már mint elenyésző kisebbség is terrorizálni kívánják az ellenvéleményen levő embereket.

Ebből a rendszerből, a terror rendszeréből aztán nem kérünk.

Mert ha már terror alatt kell léteznünk, akkor inkább csak terrorizáljunk az értelmesebb emberek bennünket, ha már nem adnak meg a szabad szót, akkor csak inkább a többség akarata vonja azt meg tőlünk, nem pedig a lármás, vörös, rakoncátlanok, rendetlen és basázkodásra hajlamos kisebbség.

Nemcsak lehet, de kell is politizálni a következő hónapokban minden amerikai polgárnak.

A választási kampány megkezdődött, a jelöltek hadserege járja keresztül-kasul az országot, most van az ideje, hogy minden polgár ismerje meg a jelöltjeit és azoknak a programját.

Mint minden választás előtt, most is arra kell kérnünk olvasóinkat, hogy vegyenek részt, komoly és tevékeny részt a politikában.

Még akkor is, ha nem birnak politikai ambíciókkal, még akkor is, ha nem akarnak korteskedni, vagy valamelyik pártba belépni. Értelmes polgár tudni akarja, hogy a szavazatát kire adja, jöjjön hát vele mindenki tisztába, hogy melyik jelölthez szavaz a legszívesebben, melyiknek a legjobb és a legbecsületesebb a programja.

Járjanak el a polgárok lehetőleg minden politikai gyűlésre, hallgassanak meg mindenkit és ne elégedjenek meg mindig a hallgatással.

Intézzenek kérdéseket a jelöltekhez és követeljenek nyilvános feleleteket a kérdésekre.

A kongresszusi jelölteket kérdezzék meg mindenütt, hogy hajlandók-e az agkori nyugdíjat és a munka-biztosítást megszavazni. És menjenek tovább a kérdéssel.

Kérdezzék meg azt is, hogy kiknek a számára fognak ilyen biztosításokat szavazni, hogy szándékuk van-e különbséget tenni polgár és polgár közt, aszerint, hogy melyik hol látta meg a napvilágot.

Nem kevésbé fontos, hogy az állami választások jelöltjeinél ugyanezeket a kérdéseket feltegyék a nyílt gyűlésen.

A szövetségi törvényhozásban is meg fogják próbálni, hogy különbséget tegyenek polgárok és polgárok közt, de nem olyan nagy mértékben, mint az állami

Szíves válaszokat kérünk a Szent László Egyet titkárnak címére, mely a következő:

KOLESZÁR ISTVÁN, 325 Spruce St., Bridgeport, Conn.

törvényhozásokban.

Colorado, Ohio és Michigan állam az agkori nyugdíjakból a bevándorolt polgárt jóformán kizárják (Colorado egészen kizárja) és a többi állam valószínűleg ezeket a példákat akarja követni.

Végtelenül fontos tehát, hogy különösen erre vonatkozó kérdéseket intézzünk mindenütt a jelöltekhez és hogy a kérdésekre NYILVÁNOS feleleteket követeljünk.

Meg kell azonkívül minden jelöltet — a kongresszusi jelölteket — kérdezni, hogy mi a véleménye a Wagner Bill-ről és hajlandó-e törvénybe iktatni, hogy a munkásoknak abszolút joguk legyen szervezkedni?

A kampányban való részvétel személyes részére nem térünk ki.

Azt már több ízben megírtuk, hogy kívánatos lenne a magyaroknak mindenütt a saját demokráta vagy republikánus klubjába tömörülni, aszerint, hogy ki melyik politikát akarja követni.

Kívánatos lenne az nemcsak egyéni szempontokból, hanem azért is, mert akkor a fent jelzett kérdések iránt már magában a pártban befolyást tudnánk gyakorolni.

De kívánatos lenne azért is, mert a magyarok csak így kaphatják meg az egyre nagyobb számú közalkalmazottak közt a kellő és őket megillető számú képviselést.

Mindenképpen és több szempontból fontos tehát, hogy a magyarok igépis MOST politizáljanak, mikor annak az ideje van és legyenek rajta, hogy a saját szavazatukon túlmenő befolyást gyakoroljanak egy-egy jelölt sorsára azért, hogy NYILVÁNOS hitvallásra kényszerítsék őket, ahol csak erre alkalmuk lesz. És ezt az alkalmat minden politikai gyűlésen és minden kampánybeszédén, minden felszólalónak megadják.

7 LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA

EGY ÉVRE.....\$3.00

FEL ÉVRE.....\$1.50

LOGANVIDÉKI Magyar Háziasszonyok

HA ZÖLDSÉGRE, GYÜMÖLCSRE, TOJÁSRA ÉS BAROMFIRA VAN SZÜKSÉGÜK, TÁMOGASSÁK A MONAVILLEI MAGYAR KERESKEDŐKET és RENDELJENEK MINDENT

Tárkányiéknál

Ha valamire szüksége lenne, mielőtt otthonában körutunkon felkeressének, szíveskedjék egy postakártyát írni címünkre és a megrendelt árut AZONNAL H A Z H O Z SZÁLLITJUK

Tárkányi Testvérek

BOX 64.

MONAVILLE, W. VA.

LEHET PENNSYLVÁNIÁBAN PICKETELNI

A felső bíróság a picketelés szabadsága mellett döntött. Nem lehet "contempt of court" alapján egyszerűen duty-be vetni a picketelő munkást. - Esküdtésének kell itélni

Pennsylvania munkásainak most már igazán lehet sztrájkolni.

A munkaadók legfőképpesebb fegyverét, a tiltó parancsot most már nem lehet ellenük olyan könnyen és olyan borzasztó eredménnyel alkalmazni, mint idáig.

Eddig az volt a szokás, hogy amint a munkások sztrájkoltak, a munkaadók a bírói tiltó parancsot a picketelés ellen azonnal megkapták és aki mégis picketelni mert, vagyis a bírói tiltó parancsát megszegte, azt "contempt of court" (a bíróság megsértése) címén azonnal lecsukták.

Pinchot kormányzó végre keresztül erőszakolt egy új törvényt, amely a "contempt of court" vádlottjának is biztosította az esküdtészi tárgyalást.

Vagyis a bíró ur nem küldheti a munkások szárait kihallgatás és ítékezés nélkül a dutyba, mert az ő parancsát megszegték, hanem ebben az esetben is csak esküdtészek találhatják a vádlottat bűnösnek.

Mikor a keményszenesek sztrájkoltak, a bányászok szárait tartóztatták le, mert a picketelés ellen kiadott tiltó parancsot megszegtek és a bíró nem vette figyelembe az új törvényt. Ugy taláta, hogy az új törvény ellenkezik Pennsylvania alkotmányával és azt egyszerűen hatályon kívül helyezte.

A bányászok azonban a felső bírósághoz fordultak, ahol most a Lackawanna megyei bíró ellen döntöttek és megállapították, hogy a Pinchot féle törvény igenis alkotmányos és a bányászoknak joguk van esküdtészi ítélekezésre.

Megállapította a felső bíróság, hogy régen véget kellett volna

vetni annak az átkozott és aljas rendszernek, hogy egy bíró kiadja egy parancsot és aki azt megszegi, azt joga legyen minden további kihallgatás nélkül elcsukni. Ez olyan félelmetes nagy hatalmat adott minden rinyorogó bíró kezébe, hogy ő maga volt a vádlottak ügyész és bírójára.

Természetes, hogy a picketelés ellen továbbra is fognak tiltó parancsokat kérni a munkaadók és azt bírók ezúttal is kiadják.

De ezúttal az ilyen parancsok megszegői esküdtészek elé kerülnek, rendes tárgyalásban lesz részük, ami időt vesz igénybe, vagyis nem lehet a picketelésről egy csomó embert a méltóságos bíró ur egyetlen intésére behurcolni a börtönbe, hogy a picketelést és a sztrájkot egy pillanat alatt megtörjék.

Az esküdtészek nem olyan hirtelen fog minden munkást bedobni a dutyba, mert a kenyerét védelmezni kívánja, de különösen nem fogja elhurcolni az embereket a sztrájk napján, hanem akkor tartanak majd tárgyalást, mikor a sztrájk régen elfelejtett dolog lesz.

Pennsylvaniaiának ez az új törvénye és a felső bíróság döntése visszaadta a munkásnak azt a jogát, amit a tiltó parancsok révén a bírók elraboltak tőle azóta, mióta a gyalázatos emlékü Harding kormány igazságügy-minisztere élni kezdett a munkaadók javára ezzel a fegyverrel. Most már végre szabadon sztrájkolhatnak és picketelhetnek a munkások a Mellon dinasztia országában is, ahol anynyi sok munkásnak sok oka lenne, hogy sztrájkoljon.

A KOMPÁNIA ÜZLETEK ZSAROLÁSA ELLEN

Pennsylvania bányászai háborút üzentek a scribekkel való visszaélésnek. - Az NRA előírja, hogy a scribeket a társaságok kötelesek cash-re váltani, ha azt akármelyik kereskedő kívánja

Nyugat Pennsylvania bányászai háborút üzentek a jancsi bankoknak, illetve a jancsi bankokkal való szemtelen visszaéléseknek, amely alkalmat adott rá, hogy a társaságok a bányászokat rabolják.

Az NRA előírja, hogy amely társaság utalványt (szkripszt) ad ki a munkásnak a saját üzletére, az tartozik azt kiadni bármelyik más üzletre. Más szavakkal ez azt jelenti, hogy a munkás független kereskedőnél is vásárolhat a jancsi bankokért, mert a társaság azt köteles készpénzre váltani, ha akármelyik felmutatja a scrippet és annak beváltását kívánja.

A munkás szervezetek a kormányhoz fordultak ebben az ügy-

ben és egy bizottság most esz-közöl kihallgatásokat a szénmezőknél.

Bebizonyították a bányászok, hogy a Black Diamond Coal Co. és a Gulf State Steel Corporation bányáiban a scribeket csak tíz százalék levonással váltották be készpénzre, vagyis voltaképpen a bányászok bérét tíz százalékkal levágták.

De vannak telepek, ahol nem tíz, hanem huszonöt százalékos levonással adnak pénzt a jancsi-bankokért és éppen itt van az ideje, hogy ennek a tolvajlásnak véget vessenek.

A jancsibankok családja ellen a UMW egyes lokáljai vették fel a küzdelmet és a Nyuta-i lokál elnöke áll annak az élén.

MEGÖLTEK EGY BÁNYAKONTRAKTORT

Régi az ellenségeskedés a keményszen területek bizonyos részeiben a bánya kontraktorok közt, akik egymás alól szedik el a bérletet és egymás ellen ügydolgoloznak, hogy a bányászok bérét levágták.

Pittston Townshipben strip-bánya-darabokat bérelnék a kontraktorok és nem ritkán véres verekedéseket rendeznek, mikor egymás ellen licitálnak.

Most aztán gyilkosságra vezett a piszkos konkurrenciát kö-zöttük.

Albert Alberigi 43 éves kon-

traktor 12-en agyonlőtte George Hudak jessupi kontraktort, mert állítólag Hudak most az egész területet kibérelte és több kontraktor csak tőle kaphatta volna albérlebe a munkáját.

A gyilkosságot pereskedés előzte meg és a pereskedés alatt többször tettelegességgel fűszereztek a kontraktorok egymás közti vitáit.

A legjobb lenne, ha a szervezet véget vetne a kontraktor rendszernek, amely csak arra jó, hogy a munkás fizetését lenyomják és hogy néha-néha a bányász

MAGYAR ÜNNEP CONNELLSVILLE

Harminc éves jubileuma lesz július 29-én a Szent Imre Egyháznak. - A vidék magyar bányászai részt vesznek a közös nagy ünnepen

Ünnep lesz július 29-én Nyugat Pennsylvania magyarságának s bár a connessvillei Szent Imre templom harangja a katolikusokat szólítja a templomba, ezúttal felekezeti különbség nélkül minden jóakaratu magyar bányász részt vesz az ünnepen.

Mert a Szent Imre Egyház közös intézménye volt és ma is az minden magyarnak és annak papjai soha nem kérdezték, hogy milyen vallásu embernek állhatnak a szolgálatára, ha arra szükség volt.

A statisztika imponáló számokkal bizonyítja, hogy az Egyház a magyar szolgálatban mit végzett, hogy abban ezerhatszáz gyermeket kereszteltek, hatszázhusz párt eskettek és hogy negyvennél több bányatelepen hirdették papjai a magyar nyelven az igét.

Az egyház lelkeséje ma is rendszeresen ellátja a brownsvillei Jézus Szíve templomot szolgálat- és missziót tart Daisytownban és Masontownban, de szükség szerint meglátogat minden kisebb magyar bányatelepet időnként.

A magyar bányászoknak harminc éve lelki menedékhelye volt a connessvillei magyar vár, de különösen a depresszió nehéz körkörtartanak majd tárgyalást, mikor a sztrájk régen elfelejtett dolog lesz.

Father Soltész, ezt a minden tekintetben kiváló tudós magyar papot csak nemrég hívta el on-

nan a püspöke, hogy egy nagy bányászati szolgálaton ezen a különösen az ő igazi apostoli munkája, fűzte a segény sorban élő magyar bányászokat a connessvillei templomhoz.

Nem volt még magyar pap ebben az országban, aki hasonló körülmények közt, hasonló türelemmel és szeretettel vigasztalta volna az embereket, akik soha egy nem voltak még rászorulva a vigaszra és voltak a Dr. Soltész munkájának olyan résztvevői is, amikkel kevesen vannak tisztában.

Amikor a connessvillei egyház nem tudott a papjának fizetni, amikor stóláról álmodni sem tudtak a leszegényedett bányászok, Father Soltész bizony nem egyszer és nem tízszer a maga csonka kenyerét osztotta meg egy-egy szegény családdal és ha ennek következtében néha — foltos volt a cipője, azt ő soha senkinek nem mondta. Kellett, hogy ezt valaki, valahol megmondja, akkor is, ha ez az igazi pap azt mindig el akarta hallgatni.

A Szent Imre Egyház új plébánosa ilyen szeretettel megépített és megerősített lelki-egységet talált, mikor a kötelesség és a hivatás a bányászok közé szólította és okunk van remélni, hogy hasonló lesz a munkája.

Különösen azért ragaszkodnak ma a bányászok olyan nagyon ahhoz a templomhoz és ezért hisszük, hogy felekezeti különbség nélkül sokan mennek a környékbeli telepekről is Connessvillebe erre a szép ünnepre.

EZ A "BÉKÉLTETÉS"

Mikor "békéltetés van, a munkásokat mindig eladják. - Logans Ferry bányászait kiszolgáltatták a társaságnak. - A munka-miniszter kiküldöttje hátha szurta a sztrájkoló bányászokat. A hetedik alkerület a bányászok mellett van

Mikor külső elemek avatkoznak a bérharckba, a munkásokat mindig eladják.

Eladják még olyankor is, mikor a kormány emberei a békéltetők, mert a kormány csak azt nézi manapság, hogy minél több ember dolgozzék, de nem törődnek vele, hogy hányan isszák meg a munka árárt.

Megirtuk többször, hogy a Duquesne Light & Power villany-trust alvállalata, az Allegheny-Pittsburgh Coal, sztrájkba jődött a bányászokat, mert a bányában sem a code-ot, sem a szerződést betartani nem akarták.

A hetek óta tartó sztrájk öt-száz embert lökött ki a munkából és végül a társaság kérésére a munkaminiszter küldött egy embert a bányához, hogy a békét közvetítse.

A washingtoni gentleman közvetítése annyiból állt, hogy a bányászokat visszaküldte a munkába és tudatta velük, hogy a társaság "hajlandó majdnem mindegyiket visszavenni."

Vagyis más szavakkal a társaság kiüldözi mindazokat, akik a sztrájkban szerepet játszottak és olyan terrort csinálhat, amilyent akar.

Az egyezségben szó sem volt arról, ami a bányászokat a sztrájkba üldözte, nem gondolkodtak róla, hogy a szuperintendens, aki a szén lopta, elmenjen a bányától.

A bányászok ugyan éhesek és rongyosak, de ilyen feltételek mellett nem mentek vissza a munkába és most a hetedik sub-district elhatározta, hogy segíteni fogja a sztrájkoló bányászokat.

Az a tanulság ebből, hogy a munkásoknak halálos bűn a sztrájk jogát feladni, hogy a UMW szerződése helytelen, mert a bányászok sztrájk jogát eladta.

egész pedáját ellopják, ha a kontraktor urnak a vállalkozása nem jár elég haszonnal.

A következő szerződés megkötésénél követelni kell, hogy a UMW szabályai szerint szavazhassanak a szerződésen a bányászok és csak olyan szerződést szabad megszavazni, ami az emberek sztrájk-jogait meg nem nyírja.

NYUGTÁZÁSOK

A Magyar Bányászlapra a múlt héten a következő testvérek küldtek pénzt:

Kali Antal, Bobtown; Lantos István, Fort Morgan; Tégás Gyula, Roda; Younger György, Oakland; Mészáros Sándor, Pittsburgh; Lorenz Vince, New York; Mikus István, Greensboro; Dobos András, Pocahontas; Lukács István, Detroit; Szabó Gyula, Bridgeport; Szabó József, Amherst; Gyöngyösi István, Nellis; Fejes Sándor, Livingston; Bertha Tamás, Bunnell; Tözsér János, Daisytown; Kochmar Sándor, Clopslint; Fazekas Ferenc, Courtland; Nagy Sándor, Barton; Mészáros József, Millfield; Koren Pál, Williamson.

Az angol bányászlapra a következő magyar testvérek küldtek pénzt és előfizetéseket a múlt hét folyamán:

Remar András, Madera; Kali András, Bobtown; Bredacs András, Pricedale; ifj. Kovács András, Bretz; Gyovay Sándor, Whitesville; Steflik Ferenc, Bunnell; D. Darnay, Vestaburg; Dobos József, Pocahontas; Szabó József, Amherst; J. Mojzer, McMeche; Király János, Russellton; Kochmar Sándor, Clopslint; Szalay István, Holden; Sitku István, Williamson. — Köszönet, testvérek.

E LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGY ÉVRE.....\$3.00 FÉL ÉVRE.....\$1.50

GORMAN BECSÜLETES BÉKÉT AKAR

Gorman umpire "becsületes" békét ajánl a két frakciónak. - Egyelőre az új szervezet tisztikara nem kész a békére. - Ha Gorman igazán békét akar, akkor reformokat kell ajánlania a U. M. W.-ban

Megirtuk, hogy a keményszen kihallgatások véget értek és hogy Gorman csak néhány hét múlva fogja kihirdetni a döntését, mert előbb az ezernyi panaszt felül kell neki vizsgálni.

De a kihallgatások végén azonnal nyilatkozatot közölt a lapokban, amelyben azt ajánlotta, hogy a két szervezet között egy-mással "becsületes békét" és újra legyenek egy egységben a bányászok.

Gorman nyilatkozata nem volt váratlan, de azt az új szervezet tisztikara elég hidegen fogadta. Azt mondták, hogy a tiszt-

séges békére csak akkor lehetne kilátás, ha gyökeres reformokat csinálnának a UMW-nek, nem is annyira a szabályaiban, mint az adminisztrációjában, amire jelenleg nincs sok kilátás.

A UMW kerületi tisztviselői szintén hallgatnak, mert Boylan a vezérük azt akarja, hogyha békesség lesz, akkor a békét kérje az ellenzék, amely az új szervezetben van tömörülve.

Ilyen apróságok, ilyen husági kérdések tartják széttagolva a bányászokat, akik nincsenek vele tisztában, hogy a boldogulást, melyik táborban keressék.

MAGYAR BÁNYÁSZFÜI KITÜNTETÉSE

Egy pocahontasi derék magyar bányászgyerekről olvastunk nagyon kedves hírt az újságban és örömrünk szolgál, hogy azt alkalmunk van nekünk is közölni.

Kovács Pál 21 éves pocahontasi magyar fiú az amerikai haditengerészetnél szolgált és a hatalmas Mississippi csatahajó 1200 matróza közül őt választották ki arra, hogy hat hónapig diszorszra rendeljék a chicagói világkiállításra.

Kovács Pálom beteljesedett.

hogy az alma nem esik messze a fájától.

Édesapja huszonhat éve értékes tagja a pocahontasi magyar életnek, sok éven át gondok az ottani református Sion-nak és gondja volt rá, hogy az ifjú Kovácsnak is tiszta, tisztességes nevelést adhasson.

Uncle Sam-nek ez a kiválasztott katonája tökéletesen beszél, ir és olvas magyarul és büszkén mondja mindig, hogy a magyar nemesség szülöttje.

HARRIMAN A BÖRTÖNEN

Joseph W. Harriman, a new yorki felső négyes az elkövető tagja a múlt héten bevonult a szövetségi börtönbe.

A volt multi-milliomos nem elég okosan tözsdézt és a bankjában levő betétekhez is hozzányult. Körülbelül másfél millió dollárt kezelt el és természetes, hogy a könyveit is meghamisította.

Csodák csodája, az új deal lekesedésében és hevében, a hatóságok az egyszer nem voltak a milliommós és előkelő család befolyására tekintettel, hanem üdöbözött vették a szélhámost.

Négy és fél évi dutyi nem nagy büntetés a közönséges gonosztevőnek, de nagy dolog a kétkérvő osztálynak, amely felül képzelte magát a törvényen és amely fellette is állt idáig minden törvénynek.

A Harriman "bevonulása" is azt jelenti, hogy új deal vonult be ebbe az országba, mikor Rooseveltt az összeszerkadt szövetség kormányzatát átvette.

ÜZENETEK

Mindenkinek, Mindenhol. A két bányászlap nehezen vergődik ezekben a nehéz időkben. Aki beküldi az előfizetését, az segít a küzdelmeinkben és a munkánkban. Aki új előfizetőt szerez, az még többet segít.

Tégás Gyula, Roda. Köszönet, testvér.

"Öntudatos bányász", Logan. Ezúttal csak úgy válaszolunk itt leveleire, ha a nevét is kiírjuk.

Már egyszer megirtuk, hogy a népet könnyű igazolni, könnyű neki vinni a falnak és önknek éppen az a céljuk, mert azt hiszik, hogyha valaki véresre veri a fejét, akkor jó bolsevik lesz belőle. Mi számolunk a tényekkel és nem vesszük az emberek a falnak, hogy magukat megüsdék. Önök sztrájkra izgatták a bányászt a tavasszal, de nem hitték ki egy ember helyett sem a sztrájk-büntetést, amit mindenkől levontak. Ez köztünk a különbség.

Vincent Lorenz, Ronkokoma. Persze, hogy küldjük. — Roszszul tette, hogy a bérét elengedte. Mért nem ment panaszra

KÉPVISELŐINK

WEST VIRGINIA

Dzsupin Mihály, Masontown, W. Va. Dobos István, Kimball, W. Va. Domokos Mózes, Prenter, W. Va. Kiss Antal, Clarksburg, Dawmont, Wendel, Meadow-Brook, W. Va. Kish András, Brady, Booth Everettsville, Rivesville, Lowesville, National, W. Va.

Kocsei György, Chattaroy, W. Va. Kreizler István, Morgantown és vidéke.

Lányi József, Red Dragon, W. Va. Lázár László, Elbert, Filbert, Gary, Thorpe, W. Va.

Magyar András, Skelton, W. Va. Margóci Imre, Lundale, W. Va. Mojzer János, McMeche, W. Va. Opeczi György, Lobata, W. Va. Panyi Antal, Rosemont, W. Va. Paul István, Jenkins Jones, W. Va. Pongrácz József, Nellis, W. Va. Révész István, Galloway, W. Va. Sitku István, Williamson, W. Va. Tóth Ignác, Widen, W. Va. Veszprémi Sándor és Dániel, Logan megye egész területére.

PENNSYLVANIA

Julius Bakos, La Belle, Pa. Barcsi János, Lemont Furnace, Pa. Blizman Béla, Springdale, Cheswick, sus, Glo, Pa.

Bódis Géza, Yatesboro, Pa. Bozsnák József, Rossiter, Pa. Csányi József, Kent, Clune, Pa. Csáti József, Bainton, Pa.

Csordás István, Hellwood, Pa. Darnay József, Fredericktown, Pa. Eperjessy István, Johnstown, Pa. Fejes István, Brownsville, Pa. Gécz Sándor, McAdoo, Pa. Fekete József, Kingston, Pa. Gara Béla, Uniontown, Pa. Gyúrke Mihály, Nanty Glo és Nettleton, Pa.

Ifj. Hadar Béni, McKeesport, Pa. Hajdu János, Pricedale, Pa. János Mihály, Ritcheyville, Pa. Király György, Russellton, Pa. Lukács János, Gallitzin, Pa.

Mészár Sándor, New-Salem, Pa. Mikus István, Greensboro, Pa. Molnár András, Van Meter, Pa. Nagy József, Marsteller, Pa. Orosz Kálmán, Kulpmont, Mt. Carmel, Shamokin, Keiser, Pa.

Sebestyén Vince, Lucerne Mines, Pa. Sipos Gyula, Homer City, Pa. Süttő János, Windber, Pa. Szabó János, Farrell, Sharpsville, Sharon, Mercer, W. Middlesex, Pa. Szilgyártó Imre, Stoyestown, Pa. és az állam egész területén.

Takács János, Vintondale, Pa. Varga István, Latrobe, Pa. Toczky Mihály, Seadp Level, Pa. OHIO

Érsek József, Ramsey, O. Bolyki János, Toledo, O. Péterfy Lajos, Columbus, O. Pásztor János, Tiltonsville és vidéke. Kovács János, St. Clairsville, O. Kovács Ferenc, Murray City, O. Molnár József, Glouster, O. Rezes János, Cornling, O. Széchy Elek, Hunstburg, Ohio és vidéke.

Ritmár András, Warren, O. Tótván Pál, Maynard, O. ILLINOIS

Árval András, Zeigler, Ill. Fűrjes Ágoston, Orient, Ill. Gál Lajos, Harrisburg, Ill. Németh Ferenc, Springfield, Ill. Ontko István, Edwardsville, Ill. Roncz Péter, Divernon, Ill. Soltész Pál, Buckner, Ill. Tóbiás János, Valler, Ill.

NEW YORK

Mihályi Zoltán, Glenfield, N. Y.

KENTUCKY

Kabai János, Majestic, Ky. Tarkányi Gábor, Beauty, Ky. Kish Dénes, Lynch, Ky.

NEW JERSEY

Paul András, Carteret, N. J. Dzsupin Mihály, 94 Bulaski Ave, Carteret, N. J.

INDIANA

Nagy Lajos, Gary és Hammond, Ind. Simon Sándor, Bicknell, Ind. Tótor Miklós, So. Bend, Ind.

VIRGINIA

Ifj. Dobos András, Pocahontas, Va. MICHIGAN

Trimal József, Detroit, Mich.

KIS HIRDETÉSEK

ÜZLETI ALKALOM

Egy jó forgalmu, tizenkét éve fennálló fűszer és confectionery üzlet, a magyar negyedben, készpénzért, más vállalkozás miatt eladó, John Sullis, 12101 Forest Avenue, Cleveland, O.

10 FONT ÉRETT

leveles dohány pipára vagy bagózi, egy doboz kézzel készített szivar és egy pipa összesen \$1.95. Fizesse érte a postán, mikor megkapja

HICKORY RIDGE FARMS
Fulton, Ky. Dept. M-3